

i detta vårt ständigt återkommande fader öfver ministernas olagliga åtgärder och i vår obehöriga opposition mot godtyckots stadgande, se ett bevis, att vi är regeringens fiender antiroyalister; och man synes ankлага oss än att vilja väcka saknad af den förbatliga styrelse, som upphört, att låna vapen åt dess anhängares illvilia och att vara, med ett ord, Bonapartister; än att vilja upprätta republik inom monarkien och att vara Jacobiner eller deras partis anhängare. Ändligen blyges man icke att sammanhåsta våra namn med de personers, dem man behandlar såsom uproriska, kungamördare, septembersearer, och öfver hvilka man söker välväva skam och vanara.

Dessa orimliga och oskickliga anfall, riktade mot män, fullkomligt främningar för allt, som på tiugru är tilldragit sig, och hvilket är ärlighet och upprighthet man ej har minsta skäl att misstänka, synes oss kasta den måst upplysande dager öfver den ande, som leder de ministeriella tidningarna.

Det är ej oss, MM. HH., det är ej de eller de personerna, som man anfaller; det är den monarkiska frihetens sak, hvars seger man fruktar och vill hindra. Det är icke mot Jacobiner, konungamördare, septembersearer, som så många nedriga smädelser, så många giftiga angifvelser rigas; det är mot constitutionens försvarare. Hr. Mehée's Hr. Carnots största fel är ej att hafta velat försyga fasan, som vidlädar vissa revolutionära ytterligeter; deras verkliga brott är att med kraft hafta angifvit godtyckliga handlingar af våra ministrar, de åregiriga, hersklystna, contra-revolutionära åsigerterna hos vissa personer, och att hafta framdragit dem för allmänhetens dom. Man bemödar sig att bortvända uppmärksamheten från målet, som de uppsatt för sig, för att vända den hel och hållan åt dessa mäns förfallna lefnad, och man söker i deras förfilleter intet annat än medlen att nedsätta de grundsatser, dem de förvvara.

Denna nedriga taktik är ingen ting annat än utvecklingen af det system, som blifvit följdt, allt ifrån Konungens återkomst, af det parti Fransmän, som, efter att år 1792 hafta öfvergivit Frankrike, emedan det gifvit sig en constitution stridande mot deras privilegier, år 1814 ej vilja erkänna en, som icke återgiver dem de prerogativer, de då förlorade, eller de egendomar, som sedermera fräntogs dem och hvarpå 24 års elände och landsflykt ej kunnat försu dem att öfvergiva sina orimliga och stolta anspråk.

Denna parti, som händelserna ställt i spitsen för restauracionen och som skulle önska dess gång efter sitt välbehag, har begynt med att förkunna

oss en legitim beherskares återkomst. Det har ej visat sig angeläget att låta oss känna de upphöjda egenskaper, som skulle förvärva Ludvig vår kärlek; men det har i honom visat oss arvingen af våra gamla Koningar; och tioch af legitim Furste har varit den enda, hvarpå partiet sökt grunda vår världsnad och vår lydnad. Det har från denna stund trots, att monarkien var återställd på sina gamla grunder och att det skulle däri återtaga sin gamla plats; och förslaget att ge Frankrike en ny constitution har för detta parti synts vara ett försärligt brott. Man påminner sig, med hvilken nätlighet det skrek mot Senateu, i anledning af det constitutions-förslag, han utgifvit. Man har sedermera sett, med hvilket djupt missnöje de emottagit chartan af d. 4 Junii. Det har ej af sin kärlek för Konungen åshållits att högljutit yttra sitt missnöje med detta contract mellan monarken och nationen. Emigranter, Verdéister frågade högt, med hvad rätt han disponerat om deras egendom. Då man hörde dem, skulle man hafta trott, att staten var förlorad, emedan de ej återfingo sin förra rikedom, och att man måste misströsta om restauration, emedan chartan ej återgaf dem deras gamla prerogativer och ej utmärkte dem framför alla öfriga Fransmän. För att hindra en så stor olycka, hafta de volat, att regeringen måtte upföra sig, såsom om ingen constitution funnes; och denna fick snart utstå farliga anfall. Dessa ingrepp i samsällsförbundet kunde ej undga att väcka talrika och häftiga protester. Nationens representanter, uplysta och oförskräckta skriftställare hafta lätit höra rätvisa klagomål. För att förstöra dess verkan har man måst förgifta deras orsak. Ifrån den stunden har man ej upphört att återkalla mlnuet af revolutionens brott och olyckor; man har med hästighet skrikit mot de grundsatser, hvorpå hon blifvit begynd, och de män, som velat försvara våra lagar mot det rådande partiets tilltag, hafta blifvit anklagade att bekänna revolutionära läror, att vilja störra Frankrike i nya oredor, de hafta fått emottaga de nesligaste benämningar.

Sådant är, MM. HH., det verkliga motivet till de skandalösa utsäll som de ministeriella tidningarne tillåta sig mot män hvilket största brott, för revolutionen, men att vilja häjda contrarevolutionens framsteg. Där är den sanna grunden till de misstankar man söker utsprida öfver våra tänkesätt och våra åsigerter. I sen, att de förebråeler man gör oss, återsalla allesamman på de mennisckors hufyud, hvilka riga dem mot oss; de bevisa icke, att vi är regeringens fiender, men ådaglägga tyd-

ligen, att dessa menniskor äro lagarnas fiender: och längt ifrån att väcka tvivel om vår trohet, utvisa de ej med visshet någon ting annat än deras trolöshet. Också skola deras skeaheliga declamationer ej bringa oss ur färtning; vi skola förblifva trogna de grundsatser, dem de angripa, emedan endast desse erkännaas af lagarna; och vi tro oss haſva nog visat vår tillgivnenhet för Konungen, om vi kunnat medverka till upprättthållandet af denna charta, hvars stränga eftersöld ensam kan betrygga fäderneslandets väl".

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Semlin heter det under d. 19 October: Postlataren har från Seres ankommit i Belgrad med bref ända till d. 1 October och från Thessalonik med bref till d. 26 September. I begge städerna hade Firmansera rörande inlämmandet af guld och silfverkärl och myntets nedsättande gjort stort intyek. Den, som ännu har något penningar, söker att flykta, hvarsöre i Seres en siron till flyktningarnes återkallande redan blifvit förkunnad. Från Bitolia. Seres och hela denna trakt flykta nu de rika judarne i skaror, och söka komma till Europa. De betala öboarne, som afhämpta dem nattetid, stora summor för överfarten till öarne. Till Bitolia ankomma dagligen flyktningar från trakten kring Larissa, emedan Grekerne endast stodo två timmars väg från denna staden, där Chorschid-Pascha emellertid skall haſva träffat stora försvaranstalter. I Epiros haſva Grekerne älvén trängt fram, sedan Silioterna hade förenat sig med Botzaris och Maurokordato. Chorschid-Pascha har i Ternovo lätit afrätta de tre Biskopparne och Primaferne, som han hade skickat till Morea, för att tillbjuda Moreoterna amnestie, sedan de återkommit med oförrättade ärender, emedan Odysseys aldeles icke släppte dem igenom passen. I Belgrad har genom utomordentlig lägenhet följande underrättelser ankommit, som härstytta från de tillförlitligaste källor. Slottet i Korinth uppeafte den 26 September. Redan d. 24 blef kapitulationen afslutad med commendanten Jussuf-Pascha, för detta gouverneur i Patra och en af de skickligaste turkiska Generalerne. Till följd af densamma behöll de turkiske officerarne sina vapen och sin tross, men manskapet, 4000 man, sträckte gevär, och förbundo sig, att icke mera tjena emot Grekerne. Jussuf-Pascha allade ed på

Koran, att kapitulationen skulle hållas. Den 26 marcherade härpå Turkarne ut, och erhöll fritt astig genom Thermopylerne. Grekerne försedde dem under maren med nödiga lifsnödel, och d. 7 October inträffade Jussuf med sin garnison i Larissa. Turkarne skola haſva varit mycket förmindrade över Grekernes ordhållighet, som de med deras vid så många tillfällen visade trolöshet väl icke hade väntat, och Jussuf-Pascha sjelf skall högeligen haſva berömt deras förfarande. I Larissa gjorde denna händelse djup sensation. Den 2 Oct. blef grekiska regeringens åtter förlagd till Korinth. — Bref från Trieste till Hamburg d. 25 October säga, att Grekerne den 15 och 16 samma månad vunuit en fullständig seger över turkiska flottan vid Napoli di Romania. — Enligt flera handelsunderrättelser skall den egyptiska flottan under Ismael Gibraltar, oaktadt stark motstående af Turkarne anföra, haſva skiljt sig från de senare och återvänt till Alexandria, för att övervintra där. Ismael Gibraltar hade från sitt överbrylvd, Paschan Mehmed i Egypten, erböllit besättning, att icke under någon förevändning låta förmå sig, att inlöpa i Dardanellerna, om Turkiska flottan skulle återvända till Constantinopel. — Öfver Venedig har man i Wien den underrättelse från Grekland vid början af October, att en turkisk corps, som förut stod vid Nikopoli och Sophia, från högra Donuastrandens intäffat i Thessalien. Dessa styrka angifves till 8000 man; enligt andra endast till 5000, och hade den måst slå sig igenom vid Kojani och Servitzia, där de från Platamon framryckta grekiska trupperne befuno sig. Från Rumeliou hade inga nya förtäckningar anländt till Macedonien. Alla underrättelser från Thessalonik felades, emedan denna plats är tillspärrad genom grekiska skepp. Från Akarnanien skall en grekisk corps under Botzaris framryckt ända till Trikala, men genom Chorschid-Pascha, som genast marcherade dit från Larissa, åter blifvit nödsakad till återläg, emedan den sonare framryckte med stor övermakt. — Från Persiska gränsen skola mera gymnande underrättelser haſva ingått i Constantinopel. Selim Pascha, som före besätlet i Musch, har vid ett nattligt översfall i persiska lägret gjort mycket byte och flera, till och med särnämna sängar, som snart väntas till Constantinopel. Den 9 October afsättes Janitschar-agan och utnämndes Kul-Kiaya i dess ställe. Man tror, att denna förändring blifvit föranledd genom några tvistigheter inom corpsen vid anträdet af den till d. 18 bestämda betalningsdivanen. — Pesten har i de sista dagarne gjort framsteg ibland Ibrahim-Pascha

trupper vid Bayukdere, Jenikoj och Arnautikoj; i Péra har ingen spärra yttrat sig sedan fjorton dagar. — Brief från Marseille under den 18 October meddelar underrättelser från Mesolongi och Kalamata. Alla Grekernes bemödanden äro nu ifglade därpå att frögra Patra och Napoli di Romania. Den turkiska garnisonen i den senare fästningen hade man på det högtidligaste lofvat, att man skulle hålla den förra kapitulationen och låta garnisonen fritt åtläga, för att på engelska eller andra europeiska fartyg kunna begivs sig till mindre Asien, men den hade ännu icke fattat något beslut. Kolokothron befann sig personligen för fästningen, dit han, efter citadellets i Korinth kapitulation, begivit sig med en corps. I ett handelsbref yttras; slutet på fältfåget i Grekland är nära och Grekerne behöva högeligen hvila, för att organisera sig bättre, än hittills. Likaledes försäkras, att en grekisk flottilj visat sig vid Mesolongi och tillslutat ångången till golfen vid Lepanto; dera fartyg af denna flottilj kryssade vid kusten kring Epiros och sökte att sätta blokadesystemet i verkställighet. — Sluteligen förmars det ryktet, att egelenännen forsätta sina underhandlingar med den grekiska regeringen, hvicket likväl tyckes förra bekräftelse.

Spanien. General Morillo har d. 18 October blifvit arresterad tre timmars väg från portugisiska gräusen. En innenvärare, som i sjelfständighetskriget tjent under honom och igenkände honom, skall hafta anhållit honom i anseende till fölande pass. Han besluter sig nu i Placencia och regeringen skall hafta ålländt honom pass, för att frist komma till Madrid. — Hertigen de Castro Terreno, som den 7 Juli ännu var kapiten för de kunglige Hellebardierer och som var förflyttad till Valencia, har d. 24 October, såsom invecklad i gardistprocessen blivit fångslad förd till Madrid, och förvaras på samma ställe med de öfrige anklagade i denna sak; även Brigadieren Heron, som den 7 Juli commanderade första bataljonen af första gardes regementet. Man vill även till Madrid vanta Markisen de las Amarillas, hertigarne de Cassorraria och In'ntado jemte flera andra. — Den 24 ankom en kurir från Wien, och den ministerielle Espectador säger, att han medför goda underrättelser. — Stadsrådet har befällt upprättandet af två compagnier hvatje om 120 man, och ett cavalleri compagnie af 50 man under namn af constitutionella jägare. — Från Bayonne skrives man, att Quesada, som man trodde vara i Balaguer, kastat sig in i Roncalalen, förföljd af en division af 700 constitutionella,

som d. 24 slöt till general Espinoses trupper. Troskårens utskott är verksammare än någonsin. Man väntar general d'Espagne, som över Marseille skall vara ankommen till Frankrike jemte Grimarest. Det påstäs ännu, att utskottet under Eguia icke vill underkasta sig regentskapet i Urig, det har utnämnd en Junta af fem medlemmar och en secreter, med intendentenskap och generalstab; men general C. O'Donnell tyckes hafta alslagit öfverbefället. Alla förordningar som utfärdas af de tre osvannämnde auctoriteterna föra öfverskriften: "Religion och Kung eller döden". I Pau hörde man d. 21 och 22 en stark kanonade. Begge Spanska partierna hafta slagits vid Gavas med största förlittring, och insurgenterne hafvo tillbakakastade till de första Franska trupplinerne som förstodo att försvara världen för Franska gebiets oangricelighet. Ansörarne å ömse sidor nämnes icke, men det formodas, att det varit Quesada & Insurgenternas sida.

England. Ministerialbladen fötblifva därvid att vid Europas närvärande tillstånd måste mätta i de politiska discussionerna gå framför allt; man räknar härvid, såvida detta låter sig bedömma af uttalande, på Hr. de Villes medverkan för att upprätthålla detta system, åminstone i hvad angår de atlantiska koloniala doros, och att förhindra, att icke de häftigaste Utters önskan, beväpnad inblandning i halvöens angelägenheter, nå gä i sijbordan. — Den Caledoniske kanalen, på hvilken man arbetat nära tjugu år med en utgift af 900,000 Pund Sterling, är nu fulländad och belörs lgi första gången den 23 October.

Norra Amerika. Man skrifver från York i Pennsylvania af d. 13 Augusti, att det under sex månader tid icke rägnat där; eu afrikansk hetta, en fullkomlig felskörd, stor vatten och till och med misibrist är följden därav. I Neu-Orleans har tillståndet hela sommaren varit sundt. I Kentucky hafva elakartade febrar gjort stora förhärjningar, i synnerhet i Louisville. I Pensacola har sundhetsenhet bestämt utrat den öfvertygelse, och ådagalägger den med facta, att gula febern blifvit där utspredd genom ankomsten af en laddning stockfisk. I New York rasar gula febern ännu med lika bättighet.

COURJEREA

Torsdagen den 21 November.

Några drag af Spaniorernas karakteristik.

På en tid, då spanska folket med så mycket skäl ådraget sig hela Europas uppmärksamhet genom den strid, det börjat och så nära vunnit, emot enväldelets och fanatismens förenade makt, torde det icke vara utan intresse, att framställa några af huvudelementerna uti denne nations karakter. Det skall därigenom blixtvis begripligt, huru en nation, som nyss tycktes vara så djupt nedsjunken i liknöjdhet för allt, hvad andra självständiga folk under alla tider värdaterat säsom mest dyrbart, på en gång kunnat framträda säsom ett fullmoget folk, lika beundransvärdt för den kraft, det utvecklat för återvinnandet af sin frihet och dess beligaste rättigheter, som för den måtta och den sans, det verlat bibehålla under omständigheter, som vi för tretio år tillbaka sågo föra ett annat, vida mer upplyst, folk till de r sligste ytterligeter. Ingen nation, lika litet som någon individ, kan helt och hållit förvändla, bortlägga sin karakter, så länge hon fortfar säsom nation; grunddragen däri blixtvis till sin natur alltid desamma. Väl kunnna och näste dessa modiferas genom beröring med andra nationer, utbyte af idéer och bruk, förändrade politiska förhållanden, stigande bildning och tidens allt omfattande anda; men det egna nationaliga skall alltid framskymta säsom den grund, hvarpå bygganden hvilar och hvarifrån, eluru stundom aflässe, de mest förvånande verkaningar utgå hvilkas orsaker, utan kännedom om denna grund osta skulle blixtvis oss främmande och osförklarliga. Jämföra vi spanska nationen, sådan som den nu är och visar sig, med hvad den var före sista franska invasionskriget framter sig visserligen en stor skilnad; men det är likväl alltid samma folk. Det slumrade endast, för alt, åter upvakna med fullt medvetande af sina krafter och sitt värde. — Det är från den första perioden af detta återuppvaknande (1808) vi skola hämta de strödda dragen af den karakteristik, vi här meddela efter en känd örfattare, som tecknat Spanien under denna tidpunkt.

Nationalstoltheten, som alstrar stora handlinger, så snart den är grundad på verlig förtjenst,

och som äfven förutan detta, stundom frambringar utomordentliga ting, är hos spanska nationen det drag, som först väcker en främplings uppmärksamhet. Om han, knappt hunnen ölycer gränsen, kastar ögonen omkring sig, och grauskar grupperna af sysslolösa Castillaner på gatorna, skall han snart blifva varse, att man icke här betraktar en främpling med samma uppmärksamhet, änno mindre med det slags beundran, som kanske osta kommit honom att smäle i andra delar af Europa. Om de blickar, han möter, icke uttrycka ett beständigt förakt, ser han åtminstone däri en tydlig liknöjdhet, som tyckes säga till honom: Hvad gör ni hos oss? Vi behöfva er icke, vi som aldrig besöka ert fädernesland. Ju mera man lärer känna detta folk, desto mera röner man, huru naturligt det plägande intryck är, som man ersar i början, då man ser sig föraktad, eller åtminstone ganska litet aktad, säsom en medlem af en främmande nation: snart förklaras detta förakt genom Spaniorernes fullkomliga okunnighet om det öfriga Europa och i synnerhet genom den överdrifna tanke, de hyss om sig sjelfve. Denna mening är grundad på glansen af deras historiska minnen, och yttrar sig öfver allt. Det är likväl i synnerhet uti literaturen äfven uti dess medelmättigaste productioner som detta nationalhögtmod väcker uppmärksamhet. Man förläter lätt historiciskrifsvarne, om de aldrig förlora tillfället att genom stora Fraser upphöja de förflostna tiderna; men att en författare för att spara sig mödan att måla en vis, stark, ädel och tapper karakter, utmärker den genom blotta namnet Spanior det kallas, att förneka all rättvisa emot alla andra nationer. Det skulle emedertid kanske vara önskansvärdt, att denne orättvisa, som är en verlig löjlighet, hos några nationer intoge vissa andra löjligheters plats. Fäfingen och högmodet bär stundom samma frukter, som en saon stolthet, och man bör icke tvifla, att en general änno i våra dagar skulle utöva ett stort inflytande på sina soldater, om han före träffningen sade till dem det, som Markis de La Mina sade till sina trupper, för att upmuntra dem före slaget vid Olmo: Mina vänner, J ären Spaniorer, och Fransmännen se eder.

Denna karakter af national stolthet träffas utan

upphör uti spanska historien. En spansk general skref från Pommern till sin regering: "Våra trupper hafva betäckt sig med ära; de hafva stridt med denna lysande tapperhet, som alltid ingifves dem genom närvaren af flera andra nationer, hvilkas beundran och akning de med så rättvist anspråk förtjena." — Det är utan allt tvifvel att denna rivalité emellan nation och nation, även endast den som äger rum emellan innebyggare i olika provinser, nästan alltid länder till den sakens förmän för hvilken de hafva förenat sina vapen. En styrelse, som ville draga fördel af denna national-känsla, skulle kanske icke förmå, att till en enda corps amalgamera hela nationen, men om den, till exempel, uti serskilda regementer förenade hvarje provins' innebyggare och den gal dessa trupper, för att commendera dem, en general, som ägde det allmänna förtroendet, skulle man se, att provincial-stoltheten stundom gör samma underverk, som national-stoltheten frambragt under främmande nationers ögon. Denna känsla, ledd med klokhet, kan äfven framkalla verkningsar af mänsklighet, såsom ett exempel, valdt ibland tussende andra, som kunde ansöras, skall bevisa. Palomino, i sin historie öfver spanska artisterna, berättar bildhuggaren Torrigianos sorgliga öde. En förnäm herre vid hovet hade beställt af honom en staty af Jungfru Maria, och denne artist, upbragt öfver det ringa pris, som därföre tillbörs honom sönderslog sitt arbete med sina egna händer. Den upretade hofmannen öfverlämnade den olucklige artisten till inquisitionen, som dömdes honom såsom kåttare. Palomino slutar denna berättelse med dessa ord: "Jag vet icke, om hertigen vid detta tillfälle handlat såsom en förnäm herre af hans rang och edelsman. Detto motiv och hanegenskap af Spanier hindra mig, att nämna honom." — I denna sista fras ligger en finhet i känslan, som mäste anses, såsom en af national-stolthetens skönaste verkningsar. Den fruktan, inquisitionen ingifver tillåter icke Palomino, att höja sitt röst emot dess dom; men det motivet, som förmår honom att förtiga den store herrens namn, som vanhederat sin nation, det är, att han är Spanier. — Det skulle vara lätt att ur sätta väl äldre, som nyare spanska historieskrivare framdragta en mängd af liknande drag; man älskar så mycket mer, att träffa dem som, i våra dagar, det återstår af nationer, som veta att högakta sig sjelfvo och den som, äfven i sitt förfallna tillstånd, är nog docklig att bibehålla denna dyrbara känsla, aldrig kan helt och hållit falla i förakt. — Hvarje Spanier, i allmänhet, är starkt fastad vid

det ställe, som sett honom födas, och ingen ting kan komma honom att glömma det. Detta är orsaken, hvarföre så många små städer och obetydliga bvar, som varit födelseorter för några af de älväventyrare, hvilka eröfrade America, hafva fått den äran att giöva sina namn åt någon del af nya världen; detta var ofta den enda trösten för dessa Spaniorer, längt skilda ifrån ett fädernesland, som alltid saknadt och älskadt, var förloradt utan hopp för större delen af dem.

(Fors. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. I Constantinopel fortfar den finansiella krisis. Man fruktar till och med ännu en ny reduction. Handeln har till stor del upphört, och ingen vet, hvad väntning sakerna från den ena dagen till den andra skola taga. För att göra de knotande Janitscharerne och folket mera beredvilliga till de nödiga uppspringarna, hafva favoritsultaninnan, sultanen och Haled Efendi öfverlämnat sina guld och sillsversmycken till Miri. Men detta har löga gagnat. Från Morea gör Porten ingen ting mer bekant. Janitscharerne är de missnöjdaste; de genomvärmade gatorna under stort stoj och gifva fritt lopp åt sin ovilja emot Haled Efendi och Barber-Baschi (Sultanens barberare). Man är bekymrad för begge, och till och med för Sultanens palats, där de uppehålla sig. I Bucharest har den nya Fursten ankommit incognito, och erhöll d. 27 Sept. underrättelse frän Bojerne i Kronstadt, att de, (om och alla Turkarne skulle astaga) i anseende till sina skulder icke kunde komma till Wallachiet. Fursten tyckes med glädje hafva emottagit denna förklaring, emedan han väl vet, hvilka ränkmakare och intriganter dese Bojerer till större delen äro. Af de 2,000 man, som ankommo med Gavanoglu Hassan-Bei, hafva 700 man afmarscherat till Krakova, för att allösa de där varande Turkarne. Även ser man i divanens, Spartians, o. s. v. tjenst endast Pandurer (Walacher) uniformerade med blå och röda mössor. De i Bucharest varande Turkarne skola endast så länge förrätta policietjensten, till dess organiseringen af 12000 man Pandurer för sig gått, men därefter astaga. — Från trakten kring Larissa hafva brefannda till d. 13 October inträffat i Semlin, men de nämna icke ett ord om Jussuf-Paschas och hans truppars ankomst från Korinth. Chorschid-Pascha

skall hafva utrymt Larissa och redan vara på återmarschen till Bitolia. — Enligt en annan berättelse skall det hafva lyckats den vid Korinth koncentrerade Turkiska corpsen som man skattar till 5000 man goda trupper, att passera Isthmos och att ta sig en ställning i södra Livadien, där den väntar understöd från Negroponte och Thessalien. I Negropont vore Turkarne färlige och stridsfördige. Från Korinth ryckte en moreotisk corps in i Livadien, för att angripa Turkarne. Paschan i Scutari hade sökt, att genom Omer Vriones bemedling åter försona sig med Porten; men som han icke erhöll några gynnande försäkringar, så har han i senare tid fortsatt sina rustningar och handlar i förbindelse med Montegrinerne. Man vet icke, hvarevan han erhållit de betydande fonder, öfver hvilka han disponerar. Den diversion som Maurokordato leder från Akarnanien emot Thessalien, är allvarsammare, än man i begynnelsen trodde. Alla Grekiska stridskrafter, som först troddes vara beständna emot Arta, hafva upbrutit till Pyrrha och hosa å nytt Trikala, under det den bekante Diamantis har tagit position i östliga Thessalien vid Alassona. Alla dessa rörelser oroaade Chorosid-Pascha, som senast upbrutit från Larissa till Thannieko, i åsigt, att åter inrycka i Livadien. En Turkisk reservecorps står vid Peneus. Från Hydra skrifver man under d. 26 och 28 Septembris: Den turkiska flottan, bestående af 108 fartyg, hvaribland 6 linieskepp och 9 fregatter, hade efter ett långvarigt fruktlös uppehåll i Patra gått till segels, för att undsätta Napoli di Romania och förse det med lissmedel. Denna flotta visade sig d. 19 Sept. i Hydras särvatten. Straxt lyftade äfven vår flotta ankare; den bestod af 50 beväpnade fartyg, hvaribland 15 brännare; den formerade en linje och tävlade fienden. Då denne såg våra fartyg utom Spetza, sökte han att med tillhjälp af vinden passera sundet och genombröt vår linje. Till följd af denna manoeuvre blefvo 25 af våra fartyg öfver och likamånga under vinden. Detta oaktadt lyckades det sex grekiska fartyg, att hindra hans genomfart genom kanalet vid Hydra; de antände en brännares, för kvilkens de fiendtliga fartygen veko undan. Följande dagen blefvo de överslagna af stillje och vi omgåsvo ett vid Stavronissi strandadt linieskepp. Men som vi hvarken understödtes genom flod eller vind, så lyckades det för detta mma, att med hjälp af de öfriga turkiska fartygen göra sig löst efter hälften timmas ansträngning. Det var förundringsvärt att se, med hvilken dristighet och entusiasm våra Greker angrepo linieskeppen; kapitén Georgi Kriasis skepp och ett litet fartyg från Spet-

za lade sig vid ett linieskepp, sondersköto dess segel, och nödgade det, att hålla öppna sjön. De följande tre dagarna angrepo de grekiske fartygen & nya den fiendtliga flottan; men Turkarne, som sågo Grekernas mod, gjorde allt för att undvika en träffning. Den 24 September försökte den turkiska flottan ännu en gång, att inlöpa i kanalen vid Napoli di Romania; men Grekerne uppställdes femton brännare för ingången därtill, hvilka djerit affidade Turkarne. Men de turkiska befälhafvarne, afskrækta genom denna djerfhet, uppfävvo sin åsigt och drogo sig tillbaka. Det var en skön anblick, att se Hydras berg betäckta af män och kvinnor, som åskådade flottornas operationer. Fienden, som upgaf sitt hopp att intränga, skickade vid nattetid ett fart g under kristen flagga med 7000 Kilo spannemål och två turkiska Tschaux (commissarier) till Napoli di Romania. Så snart detta skiljde sig från flottan, följljdes det af två grekiska fartyg, hvilka anhöll det och förde det i vår havn, hvarevid de sängne Tschaux bebandlades på det bästa. De hade en besättning (Bujurnildi) från Capudan-Pascha till Turkarne i Napoli di Romania hos sig af följande innehåll: "Jag har erösrat och förstört den Spetza, och försäkt tro fartyg. Men jag kan icke inlöpa hos er, emedan ström och vindar hindra mig därifrån; även fraktar jag, att Grekerne komma och antända min fartyg. Därfore sänder jag er denna ladning spannemål, och hoppas att ännu kunna skicka er en dylik". Dessa Tschaux försäkrade oss, att deras Capudan-Pascha, oefaren i detta slags strider, hade i sina tankar lovat sig en utmärkt seger och därfore upmuntrat hjälpcadernarne från Algier och Egypten, att följa honom och strida med honom. Men då han kommit i striden och sett den skada, som den fiendtliga tapperheten tillfogade honom, hade han begynt att lovra emot Parapolas särvalten. Men hafvet hade bedragit honom, och vi skola nu lugnt afheda, hvilken kosa han skall taga. För öfright erfara vi, att ett grekiskt skepp borttagit ett egyptiskt, lastadt med proviant. Häremot har äfven fienden kaprat ett grekiskt fartyg med fem man, som genast blefvo upphängde. — Den Ottomanniska flottan gjorde, oaktadt den under de förra dagarna ledna skadan, ännu ett nytt försök, att inlöpa i Napoli; men därvid upstod en häftig drabbning, hvars resultat var, att denna flotta efter betydlig förlust i ordning drog sig tillbaka, hvarevid de grekiska fartygen förföljde henne med stor djerfhet. Hon tyckes nu vilja rigta sitt lopp till Dardanellerna.

Spanien. Enligt Universal skal den por-

tugisiska ministern i London af Hr. Canning hafva yrkat en öppen och afgörande förklaring över den ställning, som Storbritannien skulle antaga, i händelse de i Verona församlade Monarkerne ville hota Portugals självständighet och blanda sig i dess inre angelägenheter. I sin note säger han, att utom Österrike, Neapel och Sardinien, alla Europas makter hade bibehållit de mäst vänskapliga förhållanden med Portugal. Konung Johan VI:s uprigtighet nti förfatningens antagande vore upphöjd över allt tvifvelsmål, o. s. v. Hr. Canning skall hafva svarat, "att han icke drog i betänkande, att offentligen och formeligen förklara att Storbritanniiska kabinettet aldrig skall tillåta, att Portugal angripes för sina politiska meningar; den skyndsamhet, med hvilken han bemöder sig, att motsäga de i detta aseende af Portugisiska ministern uttrade betänkligheter, mäste bevisa honom att desamma varit utan all grund." Dessa communicationer skola vara autentika. — Sedan general Morillo aflagnat sig från Molar utan att gifva tillkänna hvor han nu uppehåller sig, så har fiscaleti i gardistprocessen stämt honom genom tidskriftet, för att höra honom öfver åtskilligt. — Den 19 October blef sanitetslagtukastet förkastadt med 63 röster emot 48, och utskottet skall förelägga ett nytt. Sedan den 20 till d. 25 varar discussionen öfver de af inrikes-ministern föreslagna utomordentliga åtgärderna. Utom den 9 artikeln äro hittils alla antagne. Uti den 9, där det heter, att de "från konungariket förviste eller från sina församlingar aflagnade andelige" skola erhålla en pension af högst 20,000 Realer. har osvanstende uttryck blifvit ändrad till: "från sina församlingar aflagnade och sig på de dem af regeringen anviste orter uppehållande andlige." — Quesada var den 26 October vid Lecumberri på vägen från Pampelona till Tolosa, hade gjort en recognoscering ända till Goizueta och tycktes vilja intaga défilén vid Oyarzun, endast två timmars väg från Irún. Zavala höll sig omkring Azpeitia och miskref alla vapenföra längs utmed Kantabriska kusten. Zarco del Valle var, enligt resandes berättelse, & andra sidan, icke långt borta med 2000 man fotfolk och 300 ryttare, under det general Espinosa och överste Jauregui hade sammankräkt alla mobila kolonner, och tycktes vilja tvinga Quesada till strid. Emellertid oroar hans återkomst de baskiska provinserna i högsta grad och af det skäl, att rövvareband genast lätta se sig, som göra allt osäkert, under föregivande att höra till troshären. Intet afgörande har föresallit i Catalonia. Castelfolts föregifna besättning inskrän-

ker sig, enligt senaste underrättelser från Urgel, där till, att general Torrijos företagit en recognoscering och därvid blifvit sårad genom en granat. General Eroles sjell uppskattar hela den förlust, som general Miura sedan sin ankomst till Cervera lidit på manskap, icke högre än till 600 man. Som stora farvägen till Madrid oras genom det lilla kriget, som föres i Navarra, och posternas gång uppehålls och hindras, så ämnar man hädaester låta posten afgå öfver Valladolid och Santander, och därifrån med fartyg till Frankrike. — I Cuenca hafva några oroligheter ägt rum vid lottningen till krigstjänst, men austifstarne blefvo genast fasttagne. Man kan icke neka, att några af dem, som lotten detta är tråffar, besinna sig under Insurgenternas fängelser. — Stadsrådet i Ascoitia, som hade utfärdat proclamationer emot det constitutioella systemet, har till större delen blifvit arresteradt och ställdt under anklagelse. — Man vill verka, att justitieministern, Hr. Navarro blifvit bestämd till minister för utrikes ärenderna, i ställe för öfverste J. Miguel, som skall bekomma en viktig plats i arméen, och att Hr. Alpente ämnas till Justitieminister. Från Bayonne har en stark afdelning spanska flyktingar ankommit öfver gränsen och slött till Insurgenterne. — Slottet Marrac, dit den franska artilleriparken blifvit förlagd från Bayonne, är ganska rykligt i nyare historien. Där var det, som Napoleon företog sig förändringen af spanska dynastien, och därifrån meddelade han de första orderne till den inmarsch i halften, som genom händelsernas fortgång blev grundorsaken till hans fall.

Frankrike. Den 4 Nov. ankom en kurir från Verona till engelska ministern, och medförade flera paketer för lämmande gesandtskaper. De med densamma ingångna underrättelser skola vara af högsta vigt. Samma natt affärade engelska ministern honom tillbaka till Verona.

Italien. Den 27 var stor conference i Verona, hvarvid Hertigen af Wellington var närvarande. Frågan om neapolitanska gebiets utrymning skall hafva kommit till afgörande. Herr Rothschild befinner sig sedan några dagar i Verona, och skall uppehålla sig där under Congressen.

COURJEREN

Måndagen den 25 November.

Några drag af Spaniorernes karakteristik.

(Forts. fr. N:o 53.)

Oaktadt allt det ytteliga, som oftast röjer sig uti Spaniorernes nationalstolthet, är likväl adelns högnod icke så odrägligt i Spanien, som uti många andra länder; den nyligen blesne adelsmannen, till exempel, är icke, säsom på andra ställen, utsatt för de fördömkulcer, som den äldre adelns inbilskhet tror sig äga rält att låta honom ersara. De samme spanska patrioterne hafva alltid varit af den öfvertygelse, att missbruket af dessa försödrade anspråk är fördäligt och stridande emot allt slags industri. De hafva upphört sin röst emot adelns löjliga idé; och öfverste Cadahalso, som icke låtit någon af sin nations brister undslippe obemärkt, har angripit denna fördom i sina Marocca-ka Bref. "Hvarpå grundar sig, säger han, den ytteliga adelns högnod? Därpå, att jag är stolt öfver att bärja samma namn, som en individ, hvilken dog för sina sekler tillbaka deli som var en för sitt fädernesland nyttig medborgare, då likväl jag sjelf endast är en odugling." Dessa vigtiga sanningar öftakomma icke någon stor verkan; men åtöjels vapen fullbordar vanligen hvad ett privilegieradt stånd lämnar att göra till sitt eget förringande. Hvilket kraftigare medel gi ves det, för att tillvägabringa ett sådant resultat, än drag, som likna det, hvilket Cadahalso berättar? För "några dagar", säger han, befölde jag fram min "fackvagn", för att besöka en vän, som var sjuk. "Som man lät mig vänta så frågade jag om man föresatt hästarne; man svarade mig nej. En halv timma senare svarade samma fråga; samma svar. Efter "några minuters förlöp sade man mig, att hästarne "voro föresatte, men att kusken var sysselsatt "annorstädes. Jag blev otälig, och jag gick ned, "för att sjelf se hvad som kunde föroorsaka dröjsmålet. Min kusk kom mig till mötes och gaf mig följande förklaring: "Anskönt jag är kusk, är jag likväl adelsman, min Herre; och där äro några af mina vasaller, som icke ville resa förr, än de gjort mig sin afskedsuppvaktning. Det är detta, som har uppelällit mig. Men nu är jag till er befallning; Hvarf far ni, min Herre?" Och under

"det han sade dessa orden, svängde han sig up på kuskbocken."

Samma stolthet, som denna mänska häntade af sitt adeliga ursprung, känner hvarje Spanier för sitt namn af Spanior; det är denna känsla, man bör tillskriva flera karaktersdrag, goda eller elaka, allt efter den åsigt, under hvilken man betraktar dem; ibland andra detta förakt för alle, hvad som icke utgör en del af spanska nationen, ett förakt, emot hvilket alla folkslag med skäl höja sin röst. Med hvilken missaktning, till exempel, öfverhopa icke Spaniorerne sina grannar Portugisarne, och å andra sidan med hvilket djupi hat återgålda Portugiserna dem! In närmare en nation är grann till Spaniorerne, desto mindre förtroende och aktning ingifver hon dem. Spaniorernes gamla fiendskap emot Fransmännen härleder sig från andra orsaker; den har till en stor del kommit från den ytteliga skiljagtigheten i seder, från begge nationernas rivalité, de krig de fört emot hvarandra, stridigheten af deras karakter, och diskretenuti deras idéer, öfver religiösa ämnen. På en annan sida hafva Spaniorerne under alla tider haft till grundsats, att isolera sig från andra nationer. De ärö dem alla likgiltiga. De bekymra sig icke om de framsteg, de göra i politik, vetenskaper och konster. Med ett ord, Spaniorerne värdra endast sig sjelfve, de anse lättet och frihet i maneren för sjelvständ, snillet synes dem fl kriglighet. Också hafva de aldrig emottagit främningar utan med förakt, och halva alltid uteslutit dem från sitt närmare umgänge. Deras allvarsankhet lutar sig icke åt något slags skämt, och som de betrakta främmande bruk säsom ett fördömmande af deras egna seder, så fatta de ovilja för allt hvad som icke liknar dem. Dessa fördömar hafva icke någon verklig grund och skola sluta med att försvinna. Detta Spaniorernes förakt för andra folkslag har likväl frambragt några goda verknin- gar; det har hindrat dem, att esterapa främmande seder, och har skyddat dem för den löjligheten, som man förebrär de fleste Européer, att insördelana hvarandras fel och därskaper, och att sedermera söka naturalisera dem hos sig.

Spanieren älskar sitt fädernesland och allt, hvad som har förenings därmed; han undeskastas

sig icke de utländska modernas välvde; större delen af män och kvinnor hafva bibehållit deras national-kostym; deras näjen, hurudane de än måvara, äro spanska; deras språk är för dem gudarnes språk: så kalla de det efter Carl Vis uttryck. Deras rätter tillhörta endast spanska köket. De dricka Spaniens viner, utan att vara begärtiga efter utländska viner; de läsa sina gamla författare, och hry sig icke om sina grannars litteratur. Den vackraste ballet på fransyska operan skulle icke för dem åga det behag, som de finna i sin Fan dango. De föredraga en af sina national-farceer för den bästa italienska opera; de värdera sina artister mycket högre än andra nationers; de älska mycket mer att umgås sitts emellan, än med utländningar; de blifva, så till sägande, isolerade uti deras hafse, och aldeles skilda från de framsteg, som civilisationen gör uti det öfriga Europa; de hafva ett högt begrepp om sin karakters djuphet, och fråga aldeles icke efter hvad tanke man hyser om dem uti andra länder. — Detta sätt att vara har icke litet bidragit till rikets förfall. Den energie, som vår continents alla folkslag på en gång utvecklat, har åstadkommit resultater, som en enda nations bemödanden aldrig skulle frambragt, även under de mest gynnande omständigheter. Alla folkslag hafva närmat sig till bvarandra, gjort ett utbyte af sina framsteg och på detta sätt stigit till en höjd, som undgår den fördjukade Spaniorens syn: han har då känt, att han blifvit tillbaka; men hans stolthet har handrat honom, att erkänna de sanna orsakerna därtill, hvilka icke äro andra, än hans afsky för all förändring, hans antipathie för hvarje främmande idé och hans blindhet för sina egna fel.

Den enklaste reform röner de största svårigheter i Spanien. Spanioren anser hvarje försök till förbättring såsom antinationalt; han frågar, "om nationen har behöft allt det där på den tiden, då hon spelte den första rölen i Europa?" Nej, utan tvivel icke; hon ägde då nödiga insigter och krafter för att upprätthålla sin överlägsenhet emot det öfriga Europa; hon har stadnat där. De andra nationerna hafva upphöjt sig igenom de nya kunskaper, de vetat förvärva; de hafva utvecklat hittills okända krafter; Spanien såg sin ära bortvissna på sina egna lagrar.

Sådan är detta folks historia och den rättvisaste förehölse, man kan göra det: man måste likväl icke taga det uti en allt för vidsträckt mening; man finner där undantag, och äfven i nog stort antal. Oaktadt regeringen alltid följt sina företrädares falska grundsatser, och massan af na-

tionen alltid varit fördomarnes slaf, hafva likväl strålarne af det välgörande hujet, som uplyste Europa genomtränt det mörker, som höljer Spanien. Det är icke sällsynt, att där träffa menniskor begåvade med ett överlägset förstånd, ett okände af attmänna hopen, i stillhet svässlosatto skola gagna deras medborgare, samla de med ifver alla de lyckliga resultater, som äro frukten af andra folkslags bemödanden. Man ser dem, äfven under de mest gynnande omständigheter och så mycket som en missstrogen styrelse tillåter dem, omfatta hvarje tillfälle att göra godt på bekostnad af deras egen förmögenhet, och tjena fäderneslandet med fara för deras frihet och borgerliga existence. Nåra förenade genom blosta banden af en philanthropisk känsla, gä de alla till samma mål, och denna tysta lörening framter ett exempel af allmän ande, som man svårlijen skall finna annorstädes. — Det är redan sagt, att denne män icke äro sällsynt på halsön; det givs tusende; de känna fullkomligt selen uti deras politiska constitution; men som de icke kunna göra något för att omiska den eller för att reformera presterskapet, och endast ganska litet för att meddele sina medborgare deras egna insigter, helga de olla sina omsorger åt den inre administrationens förbättring. Åt åkerbruket och industriens uppintrana. Man kan således icke förvägra det sista seklets Spaniorer all akning; de skulle till och med, uti vissa hänsynen, kunna tjena till föresyn för andra nationer. — Detta patriotiska nit är det skonaste drag i Spaniorens karakter; det gifver icke efter för någon annan nations och man skulle genom otaliga exemplen kunna begisa, att längt ifrån att förtjena detta stolta föräkt, hvarmed lyckligare folkslag öfverhopa honom, är han tvärtom värdig deras deltagande, ofta deras beundran. Hvar finner man väl lått store, som i statens tryckande behof frivilligt erbjuda sin Mouark en million Realer, såsom den siste Hertigen d'Ossuna gjorde år 1807, för att bidraga till krigskostnaderna? — Hvar äro de högre andlige, som, oaktadt de äga en Fursts inkomster, lefva såsom simple munkar. Biskoppen i Salamanca död 1807, bade på egen bekostnad stiftat, uti alla städer på Canarierna, bittebarns hus, hospitaler för de sjuke, skolor, o. s. v.; och vid hans död var hela hans qvarlängtenskap fyra hundrade Realer i reda penningar. Alvaro, biskop i Coria, lät på sin kostnad bygga ett hospital och alla broar i sitt stift. Till detta

ändamål sålde han sitt bibliothek och sina möbler. — Man skulle kunna anföra en mängd dylika exempel, på hvilka man uti Spaniorerne igenkänner ett ädelt, storsint folk, — "Jag har ejt haft den lyckan," säger den författare vi här följa, att med förvåning beundras en Spanjors självskonst. Jag berfann mig en atton åti ett coffee-hus i Madrid. Bredevid mig sutto flera unga män, hvilkas glättinga och något billrande samtal hade frunten till föremål. En gubbe, som stöddo sig på sin käpp, stod några ögonblick orörig bakom desse lättsonige, och utropade på en gång med en pathetisk och sorglig ton: O Spanska ungdom! Kan du i denna tid, hvar i vi nu äro, tala om annat än fäderneslandet? Här slutade han, och gick vacklande bort. Ynglingarne hade nog förstånd, för att lilligt känna samlingen af denna förebrämelse; de blefvo, liksom jag, slagne af detta utrop: samtale upphörde, och de försvunno den ene efter den andra.

(Fors. e. a. g.)

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Constantinopel skrifver man under den 13 October: Huvudstadens fysionomi är ännu den samma som för sex månader tillbaka; sjelffortsöendet är stort, tron på Muhameds skydd oövervinneligt. I den höga församlingsalen, försäkrar man, råder onekligen mycken oro, och de nyligen vidtagna åtgärderna gifva det giltigaste beviset härtill. Euellertid förspörjer man denna åtgärd icke särdeles i huvudstaden; ty Porten följer det gamla systemet att här på ort och ställa lata, så vidt möjligt är, allting gå sin gamla gång, för att bibehålla den ofantliga pöbeln stilla. För att begripa våra mätt och steg, måste man överskåda hela omfåget af Divanens nu varande politik. Det är icke så mycket kriget i mindre Asien, icke Grekernes nyligen vunna triumf i Morea, som försätter Divanen i bekymmer; utan det är verkligen congressen i Verona, som oroar den, och för hvars möjliga beslut den i tid söker sätta sig i säkerhet. Verona är den sanna politiska synpunkten, som fastar Portens blick, och så länge han ännu sitter i väntan på de ting som kunna komma därifrån, blixti Persien och Morea lämnade utan uppmärksamhet. Muselmanen fruktade egentligen aldrig Tyskarne. Kriget under Carl V. och till och med under Joseph II, sväva ännu i

godt minne för honom. Muselmanen fruktar Hove icke mer Ryssarna, sedan han sett, att det oväder, som sammundrog i Bessarabien, så nödigt gick förbi. Men Turken är klok nog, för att intse, att ett i Verona åtsaladt gemensamt anfall, under de öfliga tillkommande omständigheterna, skulle kunna sätta rikets existence på spel, och han äger nog politik, att sätta sig i beredskap på en sådan händelse. Dif syfta för ögonblicket alla steg. Man skall invända, att om Porten fruktar Congressen i Verona, skulle han icke hafva affärdat den engelska ambassadören, så som hon gjort. Men härpå svaras, att vid detta tillfälle gafs utslaget af tvänne personers, Sultanen sjelf och hans favorit Halef Essendi, oböjliga sinne, och att desser, liksom Buonaparte i den sista epoken af sin politiska tillvarelse, tro sig kunna tvinga sükernas gång genom sitt af den hittills vunna framgången upblåsta sinne. Kriget med Perserne anses för en sak utan betydnelhet. Vid betraktandet af Morea fäster sig, oaktadt Chorschids misslyckade afsikt att åter eröftra Hallön genom en coup de main, den beständiga påminnelsen om den lättethet, med hvilken den med för öfrigt fria händer, återtegs från Venetianerne och senare från de grekiak-Ryska härarne. Man öfverlämnar däröre denna punkten åt framtiden, och tror endast böra sätta sig i stånd, att kunna bjuda spetsen åt en Rysk Österrikisk operationsplan. På denna punkt concentrerar sig allt, och allt förberedes på möjligheten, att den kan inträffa. — Det felas icke armeer, som man skulle kunna sända till Morea; men man afsänder dem icke, emedan man förutser möjligheten, att man kanske hastigt måste återkalla dem, och att ingen ting då skulle vara vunnet. Man följer i detta hänseende samma politik, som Porten använde åren 1768 och 1770. Då såg man älvén hela två år lugnt på den af Ryssarna upväckta grekiska insurrectionen, till dess man var fullkomligt säker i Norr, och då sluttades den inom två fasansfulla månader. Älvén så, men icke förr än congressens beslut blifvit bekanta, tänker man åter göra på samma sätt. Rörande de nya finansåtgärderna och i synnerhet i afseende på affärnanget af gold och silsver, är det nödigt, att känna regeringens egentliga planer. Att Portens financer, vid utefblivandet af de vanliga inkomsterna från så många trakter och vid de utomordentliga utgifter, som han i och för så stora armeers och flottors underhåll och organisering har oft bestrida, måste hafva lidit en betydlig stöt, innes lätt af hvarje statsman. Tager man nu äfven härtill de ting, som kunna tilldraga sig

as bör man icke förundra sig, att Porten även bloteligen tager sin tillflykt till atomordentliga medel. Den method som han vidtagit genom det förordnade utlämnandet af guld och silfver, måste naturligtvis väcka upseende i Europa, emedan den i hvarje annan stat sannolikt skulle anses såsom den sista utvägen. Från en sådan sida måste emellertid saken icke här betraktas. Här åsyftar man i egentlig mening icke annat än en de stora och rike pålagd contribution af hvilken man vänlar en rik skörd. Divanen känner ganska väl omöjligheten, att utsträcka visitationerna efter de ädla metallerna till hvarje privatbus; ty huru lätt är det icke, att dölja dem, och hvilka följer skulle därav uppkomma? Hvad den på detta vis hoppas locka af det egentliga folket, begriper han ganska väl hufvudsakligen böra tillskrivas den en gång upptända entusiasmen. Med de bögre och rika re klasserna har det ett annat förhållande. Utanför land i Europa finner man i de stores boningar ett sådant slöseri med guld och silfver, som uti Turkiet. Men det är omöjligt för dem, att förneka dessa skatter, och om man också endast erhåller hälften af hvad de åga, så är skördens oändligt rik. -- För att oselbart eröra det össvistade ändamålet, hafva Storherren och dess gunstling Haled-Effendi sjelfve brukat den politiken, att lämna en mängd guld- och silfverkärl till myntet. Delta exemplen måste de följa om hvilko del är kändt, att de äro försedde med samma gods, om de icke annars vilja utsätta sig för de farligaste följer. De rike handlande kunna även så litet förvägra ett motsvarande bidrag, emedan en stor del af dem besår af Armenianer, med hvilka man utom dess plägar göra korta complimenten. Det egentliga folket trivs ganska litet genom den vidiagna ligården, och man hoppas därför, att den, i synnerhet genom Storherrens givna exemplen, skall realiseras och gi va en rik afkastning. Den verklig synstade utmyntningen af penningarne efter en fältare fot är ett föremål, som är oändligen viktigare än guldet och silfrets allmänna, och vi måste afbilda, om despotismen i denna punkt kan genomdrifva sin upsigt. Denna vänstan är i synnerhet spänd på den tidpunkt, då trupperne och i synnerhet Janitscharerne först skula erhålla afslöning i sådant munt, -- Grekernes nyare segrar och den oväntade sakernas vändning, som följt på det drömda slutet af upproret, har för öfrigt gjort icke ringa sensation. Emellertid skall Chorsebit-Pascha halva rättfärdigat sig för storherren. Enligt allmänna meningens blifva alla vidare steg för det första upskjutna af hvarje anförrda orsaker, och

sakerna måste således åter som de stodo för sex månader tillbaka. Detta bevisar, att Grekerne icke är så svage, som man angifvit dem, och att deras anförare icke förfjena det tadel, som man redan utspredd emot dem. Kunde denna olyckliga nation glädja sig af något mildare och mer delta-gande blickar från Verona, så tro nu ejdelse de otrogne i Constantinopel på ting i möjlighetens rike, som man annars knappt skulle ha'va drömt. Men därför tilltager och Congressens vigtighet icke litet, ehuru föraktligt Storherren och hans gunstling än må tala om densamma. -- För fanatismen är alting möjligt. Skulle man kunna tänka sig såsom möjligt att Musti förklarat den sig åter uppstående festen såsom ett nödetecken från himmeln, emedan riket därigenom, likasom i Venetienska kriget 1685 och 1686, skall skyddas emot utländskt anfall? -- Enligt skriflyxle från Semlin af d. 28 October hafva underrättelser från Larissa ankommit till Belgrad på nio dagar; Chorsebit-Pascha skall hafva meddelat sina Biter och underbefälhafvare befällning, att underhandla om ett stillestånd med de grekiske härförarne i Thessalien och Epiros. Kort före detta steg hade det rykte utbredd sig i Larissa, att Turkarne lidit ett nytt nederlag i Epiros. Den 18 October ankom till Corfu underrättelser, att Omer-Vrioni-Pascha, som befann sig i Aita, hos befälhafvarne för de grekiska armee-corpserna i den trakten föreslagit ett vapenstillsstånd, och personer som komma från Zugori, försäkra, att en storhertig Firman ankommit till Larissa; med upfordran härtill. Den 14 har en stor slagtning ägt rum vid Lutarachi (i Actolien) med stor förlust för Turkarne, som blefvo tyngre, att retirera och flyktia till Prevesa. Efti rykte går, att Napoli di Romauia äntligen gifvit sig till Grekerne under garantie af en fransisk regale, som befann sig där. Af de 9000 Turkar, som hude besatt fästningen Patra, på Morea och de begge midt emot liggande slotten (kallade de små Dardanelerna) är knappt 2000 ånnu qvar; de öfrige hade förenat sig med den armeen, som inträngt på halvön, och hafva även delat dess öde.

Spanien. Uphäfvandet af alla kloster på orter under 450 rökar har af Cortes blifvit anfaget. Man vill veta, att general Morillo endag skall ställas under uppsigt på sin nu varande vistelseort.

COURJEREA

Thorsdagen den 28 November.

Några drag af Spaniorernes karakteristik.

(Forts. och slut fr. N:o 54.)

Had man säger om Spaniorernes fanatism, deras längsamhet och allvarsamhet o. s. v. är i allmänhet sant, och behöver inga nya bevis. Men det är med en smärjande känsla, som en upmäktam granskare ser de ärosfulla lämningarne af deras uråldriga ädra karakter förenade med detta låga slavveri, som förnedrar dem genom en blind undergifvenhet för munkarnes fördemar och tyramni. I samma ögonblick, som man med den hifligaste tillfredsställlse beundrat glansen af en handhug, som utgått från den sublimaste fosterlands-kärlek, är det med den djupaste oviljs, man vid förbigåendet af en kyrka läser: O se sacra animas; (I dag befriar man själarna ur skärselden) eller ser ett förbud af Lockes verk! — Sedernas, kostymernas, språkens och brukens mångfald är genom utländingens inflytelse nästan den samma uti alla stora städer. Men provinserna i det inre Spanien, hvilka för de elaka vägarne brist på all handel och det ringa nöje, de erbjunda resande, som endast söka att roa sig, sällan besökas. Bringa ännu i detta ögonblick män, som förena sina förfäders alla fel och dygder. Om de förfämsta dragen af Spaniorernes karakter, säger den redan nämnde författaren Cadalso, å en sida äro deras gudsfruktan, deras ständaktighet, deras kärlek för sin regent, å den andra deras åfånga detta förakt för idoghet, som utländingarne kalla lättja, och den brinnande passiou, de känna för könet; om denna blandning af goda och elaka egenskaper karakterisirade det fjortonde seklets Spanjor, sterlinner man densamma helt och hållit uti nu tidens Spanjor. För en språk, som förändrar sig toilette lika ofta, som modet fördrar, finner man handrade tusende Spanjorer, som äppnu icke ändrat ett enda veck i sin gamla kostym. För en Spanjor, som är något litet likgiltig i frågan om religion, gisves det en million, som äro färdiga att dra sig värja vid första tveetydiga ord, som de höra i detta ämne. För en individ, som med verksamhet idiker en mekanisk konst, finnes otalige anden, som lämna sina verkstäder och bodar,

för att emottaga den minsta embetsmannaplats uti en af halvöns allägnaste och minst tillgängliga kantoner. Icke desto mindre igenkänner man tvärt igenom denna synbara försämring af nationalkarakteren på vissa kännetecken den gamla andan, som lifvade de förlutna århundradenas Spaniorer; och detta är ganska enkelt: Att vilja, det en nation endast skall bibehålla sina dygder och lämna sina fel för att antaga sina grannars dygder, är att drömma om tillvaraelsen af Platons republik. Det är med folkelagen, såsom med individerne; begge hafta sina goda och elaka egenskaper. Man måste bemöda sig, att föröka de förra och förstöra de senare; men det är omöjligt, att tillintetgöra det, som är en väsendlig del af deras egen natur."

Efter dessa allmäina anmärkningar öfver Spaniorernes nationalkarakter skola vi slutta med att gifva en kort teckning af Spaniens särskilda folk, hvart för sig; uti denna skildring skall man finna, huru alla olikheter likväl sammansmälta uti vissa hulvuddrag, och att just denna olikhet, därigenom att den städse underhållit en egen sjelfständighetskänsla, eburu spridd på flera punkter, beredt möjligheten för de händelser, som under senast förlutna åren återgivit Spaniorerne sine fordona anspråk på nationernas akting.

Cantabrernes redlighet, det vill säga alla deras, som tala baskiska dialecten, är erkänd, och deras seder äro af den ädlaste enkelhet; de harva varit de förste sjömän i Europa, och harva alltid varit ansedde såsom örträfflige matroser. Deras bergiga land är ganska befolkadt, oaktadt de talrika colonier, som de sända till America. Basken, skild från sitt fädernesland, tror sig åter vara där, så snart han träffar en landsman. De äro alla så fastade vid hvarandra att deras biscajkska bärkomst är den bästa recommendation, som de kunna gifva sig sines mellan, och den mäktige afmäter gränderna af den ymnest, hvarmed han hedrar sina landsmän, efter det större eller mindre afståndet af deras födelseort. Provinserne Biscaya, Guipuzcoa och Alava äro så trogne mot den tillgivvenhet, som föresar dem, att man kallar dem Spaniens förenade provinser. Innebyggarne i Asturien och de trakter, som man kallar las Montañas,

tro gauska stolte öfver sin härkonst, som låter dem nedstiga från de bjälter, som åter eröfrade Spanien och utjagade Mohrerna därifrån. Befolkningen i denna provins är allt för stor, i förhållande till dess ytt och fruktbarhet; också går en stor del af dess innebyggare att söka sitt uppehälle i Madrid, där de antaga tjänst såsom domestiker. Flera okningsvärda familjer i denna provins hafva likväl bibehållit sin glans, och gi va gauska goda officerare för flottan och armén.

Galiciens innebyggare äro, oskadt jordmånen och landets ofruktbarhet, gauska starka och arbetsamme. De sprida sig öfver hela Spanien, och söka, att geom de hårdaste arbeten vinna något penningar, som de sedermera föra med sig till sin födelseort. Deras soldaters hållning är icke så lysande, som de öfriga provinsernas; men däremot äro de väl disciplinerade och hårdade mot fatiger, de lida tåligt hunger och törst, och äro förträffliga för infanteritjensten.

Det gisves ingen nation i verlden som överträffar Castillanerne uti trohet och tillgivvenhet för sin regent. Då Philip af Anjou hade förlorat hela sin armé uti bataljen vid Saragossa uppsatte provinsen Soria ensam en ny armé, nog talrik, för att åter begynna fältsget och vinna de segrar, som medförde de österrikiska trupparnes fullkomliga förstöring. Den namnkunnige häfdeteknare, som å-handlar revolutionerna under sist förslutna århundrades början med den stränga sanning, som skiljer historien från fabeln, lämnar ett utmärkt herön öfver Castillanernes trohet, och säger, att den aldrig bör gå ur konungarnes minne. Denna provins har ännu bibehållit en nationalstolthet, grundad på denna storhet hvaraf det icke återstår anuat, än ruinerna af dess fordnå städer och dess innenvänares ära.

Estredimedura har sett födas den nya verldens erörfare, och är ännu de ryktbaraste krigares faderuesland. Dess innebyggare äga föga smak för vetenskaper, men de, som ägna sig däråt, lyckas även så väl däri, som deras landsmän på vapnets bana.

Andaluserne, under ett gauska hett klimat, bebo ett lika skönt som fruktbart land, och anses för att vara mycket inbilske. Flere Spaniorer och Fransmän hafva kallat dem Spaniens Gascognare; och likheten är verkligen gauska stor, så väl i anseenden till begge folkens löjligheter som snillegåvor. Om deuna förrebräelse är sann, måste man tillskrifva detta fel åt klimatets fysiska inflytande på mänskansk moralité. Detta inflytande är otvivelaktigt. De gåvor, naturen slösat på denna pro-

vins, göra, att dess innebyggare förakta Galiciens fattigdom. Baskernes vilda land och Castillanernes enkelhet. Eluren härmend än må vara, har Andalusien likväl frambragt namnkunnige män, som gjort Spaniens ära. Hvilket land skulle icke göra sig en heder af, att hafva gifvit fädelse åt Adriaans och Seneca? Andalusiens fruntimmer äro förtjusande genom deras behag, deras lillighet och sittligitet. Deras inflytande på det andra könet är gauska stort: man tillhäknar dem äfven en stor del af de senare händelserna. För att dömma om häftigheten af deras passioner och deras karakter är det nog att veta, att de nästan alla bärta en dolk, som de lästa vid benet, och hvaraf de nog osta göra bruk.

Karakteren hos Murcias innebyggare har likhet med Andalusernes och Valencianernes. De senare hafva namn att vara högst lättinrige och obeständige; man tillskrifver detta fel endast åt deras klimat och naturen af deras jordmån. Några påstå äfven, att det felas deras födoännen, det saftfulla och kraftiga, som andra länders alster äga. Detta läter likväl vara utan grund, och man bör tvärtom anmärka att Valencianerne äro de Spaniorer, som i våra tider, i de abstracta vetenskaperna och de döda språken hafva gjort de största framstegen.

Catalanerne äro Spaniens mäst industriösa folk; man kan nästan säga, att det endast är i Catalonia, som det finnes manufacturer, fiske, betydlig handel, och många andra näringsgrenar, som knappit äro kända i de andra provinserna. Catalanerne äro lika nödvändige i krigstid, som nyttige under freden. I Catalonia finnes regeringens kanongjuterier, gevärss factorier, all slags beklädnad för arméen, ammunition, lifsmedel, och kanonier, och förträffliga lätta trupper. Fälten äro utmärkt odlade; folkmängden och välvändet ökas ständigt; man är färdig att säga, att denna provins ligger tusende mil ifrån Galicien, Andalusien och Castilién. Men däremot äro Catalanerne gensträfvide och vinningslystne, hvilket gifvit dem namn af Spaniens Holländare. De äro utan motsägelse det af Spaniens folk, som äger den fastaste och med senare århundradens politiska system mäst stridiga karakter. Det gisves ännu adeliga familjer i denna provins, som sedan flera seklar ständigt afslagit alla de titlar och värdigheter, som hovet tillbudit dem. Castillanaren kallar dem helt enkelt de Catalanske rebellerne.

Aragonerne äro kraftfulle, snillrike och aktningsvärde; de hålla fast vid sin mening; de älska sitt land och hafva mycken förkärlek för sina

landsmän. Fordom idkade de vetenskaperne med framgång; de hafva höjt sig med ära uti striderna vid Neapel emot Frammännen och i Spanien emot Mohrerne. Deras land var, såsom hela hälften, gauska folkrik, och de säga, att tio tusende adelsmän, hvare och en med sin skötkällare, alla på landets hästar, infunno sig i Saragossa, vid ifrån det af en utaf deras konungars bröllop.

Under många sekler hafva alla dessa folk varit åtskilda genom olikheten af deras constitution, språk, lagar och klädesf; hvart och ett af dem bildade en serskild och oberoende nation; alla hafte hvarandra. Detta hat har förmisckats och skall snart försvinna.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Enligt nyaste underrättelser hafva Grekerne vunnit betydande fördelar på Canaria i Scalaniouva midt emot Samos, skola Turkarne samla sig för att försöka en landstigning på denna ö. Emellett hafva de upfordrat Samioterne, att gi va sig under löfte om sju års befrielse från alla avgifter; men utan fruktan och med förakt hafva Samioterne afslagit deras anbud, och beslutit, att trotsa hvarje siktligt anfall. Från Semlin skrives man under d. 28 Oct. att posterne från Seres och Thessalonik ännu icke ankommit till Belgrad. I denna senare stad har man emellertid indirecta underrättelser, enligt hvilka Abdul-Obut-Pascha i Thessalonik, d. 5 October aldeles försvunnit. Någon orsak därtill angivs icke. Chorschid-Pascha var i Teranova och en del af hans följe hade begivit sig till Bitolia. Det hette allmänt i dessa trakter, att han litit tillbjuda Grekerne ett stillestånd. Odysseus stod i Zeitinn, Furst Maurokordato, med Norrmann och Botzaris, vid de hembrannarne. Sulioterne hafva ställt 7000 stridbare män, så snart Maurokordato nalkades med sin corps till hjelpe. Det är för öfrigt märkvärdigt, att dessa underrättelser ingen ting nämna om den förstörda staden Sulis intagande, sedan likväl bref från Trieste och offentliga blad redan längesedan förkunnat dess ö vergång. Förmodeligen ansåg man detta slotts fall i den traktea för mindre betydande, då därunder aldeles icke är att förstå någon kapitulation af Sulioterne. Bref från Corsu af d. 26 Oct. innehålla, att Paschan i Arta blifvit slagen af Furst Maurokordato. Enligt underrättelser från Ancona af samma dag skola depniterade från central-

regeringen på Morea ibland hvilka även besinnes sig, grefve Metaxa, hafva dit ankommen, för att, om det tillåtes begiva sig till Congressen i Verona. De skola, såsom det heter, europa de kristna monarkernes beskydd. Då enligt dessa samma bref deras quaraulainestid, som lagligen utgör fyra dagar, blifvit nedsett till adertou, hafva några denna ynnest af den milda påfliga regeringen för ett godt tecken. Men i allmänhet tror man icke, att de under närvärande förhållanden skola erhålla tillträde i Verona.

Spanien. Regeringen har kungjort general Minas rapport om den utmärkta seger, som han d. 26 Oct. vunnit öfver Baron d'Ercoles, som skolat hafva 5000 man förutan bönderne under sitt befäl. De förföljdes ända till Sanabruja och torde först göra halt vid la Seo. Generalen kallar den dagen en af de årofullaste för nationen, och att den skulle haifa hämtat en af de fullständigaste segrar, om den inbrytande natten icke räddat den flyende. Flera band factionister hafva på åtskilliga orter blifvit slagne. General Morillo väntas nu till Madrid, sedan han erhållit pass, för att på sitt hedersord begiva sig dit. Som exministern Moscoso icke utan fara flyktat till sin födelseort Gallicien, så har General Quiroga lätit sända honom till sig i Corunna. Den 5 November visade general Riego sig för första gången åter i congressen och avlade den vanliga eden. Den 2, biter det i handelsbref, började undersökningen af fängelserna i Madrid under de lagliga formaliteterna. De arresterades förhör ökade i högsta grad fiscalens i gardistprocessen, Hr. Perades' felatighet; protokollerna äro fulla af oordentligheter och vilkorliga handlingar. Undersökningsrådet lät sjelft upptaga ett protokoll och afgaf så svåra förebråelser emot fiscalen, att denne lade sig sjuk till sängs och förklarade sig icke kunna överföra undersökningen. Enligt bref af d. 7 har Hr. Paredes blifvit överbevisad om lagarnes överträde och entledigad från sina funktioner, den af honom gjorda proscriptionsslistan annulerad, och endast ellosva officerare skola lagföras.

Frankrike. Journal des débats af d. 13 Nov. innehåller åter en lång artikel öfver Spaniens tillstånd och frågan om inblandning från Frankrikes sida. Innehållet är bestämdt fredligt, icke endast i afseende på närvärande omständigheter, utan även på den solidare basen af allmänna grundsätser. Det blifver icke allenast tämligen utförligt framställdt, att det icke är Fransyska regeringens åsigt; att fiendtligt inblanda sig, utan påstår även, att det

leke vore dres intresse. Likväl förbehålls ett fall af en annan nödvändighet, hvilket, såsom vi tro, (en engelske Courieren) väl icke så lätt torde intäffa. Denna artikel bekräftas äfven faktiskt urigenom, att ända till d. 5 ännu ingen ting i Congressens förkommit till afgörande, ingen declaration blifvit beslutad, intet ultimatum blifvit an- sändt till Madrid. Enligt denna artikel och underrättelser från Madrid af d. 6 arbetade man där på en förening af de tre partierna som utgöras af Ministären, Arguelles jemte andra Cadiz-Cortes ledamöter, och de personer, som med Morillo och Martinez de la Rosa, hålla ändringar i förfatningen för möjliga, om de icke föranleddes genom utländska hotelser.

England. Den 11 Nov. voro Consols på en gång ned till 79, men stego snart till 80 %. De Spanska Bonds bade fallit till 53, Scrip till 10 procent sforlust; de förra kommo åter up till 58. Om astonen motsade Courieren alla kringlöpande rykten om nära förestående fiendtligheter emellan Frankrike och Spanien, om congressens plötsliga uplösning, Lord Wellingtons återkomst o. s. v. på det formligaste sätt i alla hänseenden, "emedan regeringen icke erhållit någon underrättelse, som kunde gifva minsta förtroende till dessa rykten. Ett slag af Spanska sonder hade i dessa dagar i Paris fallit till 43, sedan de förrut en gång stått 87. Redan d. 13 Nov. steg i anledning af Expressunderrättelser från Paris den Fransyska räntan i London till 88 a 88 $\frac{1}{2}$ fcs, och den Spanska och Neapolitenska i förhållande. The Times säger det vara ganska sant, som Journal des débats berättar, att den första conferencen i Verona, hvars protocoll upptagit ministeriella meningar hållits d. 31 Oct., och att då sonderne i Paris begvnte att vackla ännu ingen officiell declaration dit ankommit; men det voré ingen tvifvel, att man vid de förra mindre formliga sammanträdena blifvit ene om grunderne för en note till Spanien. Lord Wellington skall ganska kraftigt hafta framställt farorna af ett fälttag i Spanien icke hött, hvad som alltid blifvit påstått öfver denne punkt, att en stor invasionshär skulle omkomma genom brist på leveransmedel, och en liten blifva slagen, utan äfven särskilt att guerillas stenet genom lång öfning blifvit bragt till fullkomlighet och öfver allt gynnades af landets beskaffenhet, men i synnerhet af dess innevånares mod och ifver. Dessa framställningar af ett så fullgiltigt vittnes munn skola hafta betydligt upvägt de motstridande, och förändrat till höjelse, att först försöka fredliga föreställ-

ningar. The Times anmärker, "att hela Europa redan erfarit en högst skadlig verkau uti fö- ändringen af allt värde, vid blotta ryktet eller en ökad sannolikhet, att kriget åter skall utbryta; hvilken förstoring skall då icke självé kriget förorsaka om det olyckligvis blefve företaget?" Den 14 erhöll ett Londonskt handelshus kl. 2 eftermiddagen en express, som först lämnat Paris Onsdagen kl. 11. Upköpen af räntor voro då redan högre än om tisdagen, och mäklarne försälde utan möda, hvad de fingo i hand, till 90 f.cs, änsköt man ej kände något för friden med Spanien mera gynnande yttrande af ministern. Emellertid knunde en stebring af 5 procent sedan måndagen, då räntan började till 85 f.cs, svärlijgen hafta ägt rum, utan att de mest ansedda kapitalister och fondsinnehavare skulle hafta erhållit underrättel- ser. Alla sonder stiga nu åter, och bland de rykten, som medverka därtill, ärö otvivelagt mån- ga, som ärö underkastade många tvifvelsmål. Å ena sidan skall spanska ministern i Paris, hertig de S. Lorenzo, förklarat, att ett invasions- af fransyska trupper i Spanien skulle hafta kungliga familjens åfresa till Sevilla eller Cadiz till omedelbar påföld. Å andra sidan skola, enligt den 14 från Madrid ingångna underrättelser af ganska ny dato, Cortes i en utomordentlig session hafta med- gifvit konungen ett ovilkorligt Veto. — Senare skrifvelser från London säga: Faran af ett krig emellan Frankrike och Spanien tyckes allt mer och mer förminkas. Från Verona vet man säkert genom de nyaste underrättelser, att ännu icke något beslut blifvit fattadt i afseende på halvön, och i Madrid hade man fast föresatt sig att icke ge- nom någon förolämpning mot medlemmarne af den kungliga familjen gifva någon förevändning till kriget. Genom utomordentlig lägenhet halva bref af d. 7 denna månad ankommit, enligt hvilka de enda personer, som i anledning af händel- serna d. 7 Juli skola ställas för rätta, ärö ellersyfva officierare, som då togos till fånga med vapen i händerna. Anklagolserna emot de förra ministrarne och personer af högsta adeln, med ett ord emot alla öfrige, voro icke allenaft nedlagda, utan till och med statsfiscalet skala vara assatt för lagstri- digt förfarande. Dessa omständigheter hafta gjort stort intyck i Paris, och meddelas och commen- teras i ministerielbladet på ett sätt, som antyder en stor förändring i tankesättet.

COURIEREN

Måndagen den 2 Decem.ber.

Insändt.

Ut Stockholmska Courieren för den 4 November detta år har en insändare gjort erinringar emot den af Courierens Redaction utgitna afhandling rörande Ebersteinska Testamentet. Vid dessa erinringar har afhandlingens författare något litet att påminna, för hvilket äfven han anbefår sig en plats i Stockholmska Courieren.

Sedan ett föreskrivet förhör inför nedre Justitie-Revisionen, i afseende på väckt förlikningsförslag varit hållit, och den till förlikningens afslutande förelagde tid gått till ända samt anmälans skett, att förlikning icke kunde träffas; förevor den i fråga varande saken hos Högsta Domstolen ånyo den 22 Junii 1820, då en preliminär-åtgärd, inforstrande af Testators instruction eller reglemente, beslöt; och derom blef, följande dagen, förhör hos Nedre Revisionen hållit, hvarvid all den åt Nedre Revisionen överlennade åtgärd fulländades och målet således blef färdigt till en ny anmälans hos Högsta Domstolen. En sådan anmälans påstår nu erinraren icke halva skett; och afhandlingens författare vill icke motsäga denna uppgift, emedan den synes vara gjord af någon, som nära känner förhållandet. Deremot misströstar han ingalunda, att hos sjelfva rättsidan finna ursäkt för sitt missstag, i fall han begått ett.

Han trof det nemlig icke gerna böra läggas honom till last, att han ej misslänkt föredraganden för ett så utmärkt försummande af dess pligt, att han aldeles icke skulle, under den långa tid, som från olyckanärende sista förhör förlutit, gjort Högsta Domstolen reda för detta förhör och sålunda satt Högsta Domstolen i tillfälle att saken företaga. Men denna grova försummelse (uti ett redan förut föredraget och till afgörande färdigt mål) stannar onödigt på föredraganden; derest man icke härleder upskofvet från Justitiekantzlers anmälans, gjord d. 29 Junii 1820, om H. M. Konungens beslut att överbvara målet — och denna anmälans skedde hos Högsta Domstolen — i protocollerina finnes ingen anledning, att den kommit till föredragandens kunskap.

Författaren kan nu eiterat ledas på den tan-

kan, att en särskild nädig besällning om ansänd med målet blifvit föredraganden tilldelad. Men med denna tanka upkommer också onödigt den frågan, hvarsöre ensådan besällning skulle gifvast till någon annan än föredraganden, så framt det är grundadt, som erinraren uppgifver, att saken, när Justitiekantzlers anmälans skedde, var från Högsta Domstolen remitterad till Nedre Revisionen, så att Högsta Domstolens åtgärd dervid ej kunde "komma i fråga," förrn (förrän?) i den stund, då saken genom "vederbörlig föredragning lades under dess ögon."² Skall då icke Herr Justitiekantzler, som bar H. M. Konungens bud, och som sjell är chef för Nedre Justitie-Revisionen, lika lätt som afhandlingens författare, kunna beskylla för okunnighet om Nedre Revisionens makt att göra Högsta Domstolen överksam, ej mindre i redan föredragna, än oföredragna, ärenden, när han kunde tro sig behöfva att hos Högsta Domstolen göra anmälans om ett upskof, hvilket berodde af den under honom stående föredraganden att meddela?

Med godt samvete tror sig således författaren kunna överlempa åt vederhörande, att dela sig inellan skulden för det af honom anmärkta, afståndet af sakens handläggning, utan att någon rättainnig läsare skall beskylla författaren för en utan anledning och giltigt fog gjord tillvitelse. Förf. har icke af erinraren fört lärt känna Högsta Domstolens besynnerliga förhållande till sina föredragande af den så kallade Nedre Justitie-Revisionen — ett förhållande, som ensamt kunde en dag blifva tillräckligt att aldeles förslama Högsta Domstolen. Förr än nu har förf. yetat beklaga, att Konungens Högsta Domstol skall sakna makt till fortskyndande af sitt arbete och till inseende över försummelser, hvilka, utan denna Domstols veta (såsom erinraren påstår) och således utan att kunna af den förebyggas, skulle möjligent låta utsträcka sig ända till ett evigt nedläggande af mål, som borde hos Högsta Domstolen förekomma. Men denna bedrövliga kunskap har för ingen del kunnat bringa förf. att gissa till den i handlingarsse saknade och högst oväntade uppgift, hvarmed erinraren nu gifvit honom anledning, att från Högsta Domstolen på Herr Föredraganden överslyta skulden för ett dröjsmål eller nedläggande, som blott med en, för begge li-

ka oloflig, åtlydnad af en obehörig föreskrift, kan urskuldas.

Hvad åter erinraren anfört om det af förf. föreslagna beskedet på JustitiæCantzlers budbäring, föranleder icke något annat svar, än det läraren redan skall finna gifvet, om han behagar återgå till sjelfva afhandlingen.

LAGFARENHET.

Följande handling hörer till ett mål, hyarom vi förut meddelat allmänheten knuskap, och vi anse oss däröre böra här intaga liegne.

Kongl. Majts och Rikets Svea Hofrätt!

Vid pröfning af Pipskäraren E. W. Hellgréns underdåliga besvär öfver Kongl. Hofrättens Utslag den 2 October sistl. år, hvarigenom Hellgrün, för missbrukad Tryckfrihet, blifvit till ansvar dömd, har Kongl. Majt i Neder öfverlemnat handlingarne till Justitiæ-Cantzlers-Embetet i det ändamål den härhos bilagde Remiss utvisar.

Genom Kongl. Majts Nåliga Utslag äro Kongl. Hofrättens och denna Stads Kämmers-Rätts Åtgärder i afseende på behandlingen och afdömandet af målet ogillade, och det blifver således för Justitiæ-Cantzlers-Embetet öfverslödig, att söka närmare utveckla skiluaden emellan, att låta trycka och utsprida en skrift, som, ingifven till någon Embets Myndighet, såmedelst redan vunnit en viss grad af Publicitet, och att, i tryck offentliggöra sina tankar, utan att på förenämde sätt, redan hafva, såsom ansvarig författare framtrådt.

Då det efter Remissens innehåll tillkommer Justitiæ-Cantzlers-Embetet att tillse hvad afseende Hellgréns klagan öfver honom, genom Kongl. Hofrättens och Kämmersrättens behandling af målet, tillskyndadt klande må anses förtjena, har jag företagit en granskning af hvad jag däri ansett böra anmärkas och därvid sumnit, att Kämmers-rätten, i sammanhang med dess sluttiga, på den valda tryckfrihets-Juryns yttrande, grundlade Utslag, förklarat Hellgrün, såsom till Urbots ansvar dömd, skyldig att träda i häckte, deri han och genast blifvit inmanad, och därifrån han, först efter Kongl. Hofrättens förordnande blifvit lösgiven; hvilket förhållande eller att han varit i häckte inmant utgör hufvudsakliga föremålet för hans klagan.

Då Kongl. Hofrättens, med tillämpning af lag till det brott, hvartill Jury pröfvat Hellgrün skyll-

dig, funnit det samma kunna försonas med penningböter, samt att endast i brist af tillgång dertill, fängelsestraff ägde rum, skulle det väl synas, som Hellgréns häcktande varit föranledt af en felaktig Lag-tillämpning hos Kämmers-Rätten, derföre skäl till anmärkning emot nämnde rätt förekomme; men, vid jemförelse af de egenskaper hvilka stämpla en skrift, som finnes brottslig ester 3 §. 11 momentet i Trycksfrihets-förordningen, eller att den innehåller angripelser emot enskild Man, hvilka gå å heder och ära eller för dess medborgerliga namn och rykte förklenliga äro, och 60 Cap. Missgärnings B. hvarest ansvar för utspridande af skrifter, de där förnärma andra utsättes, synes tillämpning af annat Lagstadgande än 5 § i momentet icko äga rum, hvarsöre jag eck anser det Kämmers-Rätten vid straffets bestämmande, ställt sig Lagens Bokstaf till noggran efterföld.

Det är följakteligen ester min taaka, målets hänskjutande till Jurymäus bedömande, som vid det deraf upkomna resultat ovillkorligen grundligt Hellgréns häcktande; och då destomindre bör kuna ifrågasättas, att ju Kämmers-Rätten tillhörande i denna del varit föranledt af Kongl. Hofrättens omsförnäldte återförvisnings-Utslag, som Kongl. Hofrättens i dess slutliga Utslag förklarat att Kämmers-Rätten icke förfarit annorlunda än i enlighet med de af Kongl. Hofrättens lemnade föreskrifter, anser jag någon anmärkning emot Kämmers Rätten, på Kongl. Hofrättens föreskrift således grundade och af Kongl. Hofrättens gillade förfarande ej äga rum, men får deremot begära, att Kongl. Hofrättens behagar närmare utveckla grunderna för dess ifrågavarande Beslut af den 8 Junii och 2 October sistförfattna år, samt afgöra förklaring öfver hvad härutinnan blifvit anmärkt, Stockholm den 28 November 1822.

På Justitiæ-Cantzlers-Embetets vägnar:

E. F. BERGENSCHÖLD.

GUSTAF H. THOMÉZ.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Bref från Trieste af d. 5 November säga, att farlig dår inträffat på 17, 13 och 10 dagar. De medföra den viktiga underrättelse, att Canea, Bafvudstaden på ön Candia, fallit i Grekernes vält. Fästningen har gifvit sig genom kapitulation, och besättningen har på fransyska

fartyg blifvit aförd till Smyrna. Då det sista fartyget d. 25 October afseglat från Smyrna, inträffade just en fransysk fregatt med en del af besättningen. Ett annat fartyg från Alexandria, som mölft egyptiska flottan vid Candia, bekräftar denne underrättelse, och försäkrar tillika, att många turkiska innebyggare från Canea icka ville begifva sig bort, utan förklarade sig vilja antaga kristna religionen och förblifva qvar. Caneas eröfring är af synnerlig vigt, emedan det är en af de starkaste fästningarna. Från Patra har ett fartyg ankommit på 12, och ett från Kalamata på 15 dagar. Begge hade anlagt vid Joniska öarna, och medlora enstämmt den underrättelse, att turkiska guvernören i Napoli di Romania ville gifva sig på discretion till Mainotternas Furste Petro Bei (Maurichalis), emedan han, som fruktade för Kolokotronis vrede, endast hyste det förtroende till den förre, att han skulle skänka honom livet, sedan han på ett så trolöst sätt brutit den förra kapitulationen med Kolokotron. — Från Arta har man öfver Corfu underrättelser ända till d. 19 Oct. enligt hvilka Odyssens, försonad och förenad med alla Capitani i Thessalien, stod vid Demago, sjutimmars väg ifrån Larissa. Albaneserne äro åter i fullt upror emot Turkarna. Trogne sitt tankesätt, hålla de alltid med de segrandes parti, men gifva likväl utslaget för detta årets fälttag. — Enligt bref från Semlin af d. 1 Nov. hade man underrättelser af d. 16 Oct. från trakten vid Larissa. Corschid-Pascha hade i början af October uppställt 8000 man Albaneser emellan Zeitoun och Platemonia för att besäcka Larissa. Men Grekerne underhandlade i hemlighet med Albanesernes anförare, Tschelendi Bei, som härpå förenade sig med Grekerne, och till och med utlämnade sin vapenbroder, Abbas-Bei af Preyes, som ville förblifva Porten trogen. Således är Chorschid-Pascha berövd Albanesernes hjälp och i en svår belägenhet. Han skall redan hafta anträdt sitt återtag till Bitolia. Från trakten kring Arta hafta likaiedes gynnande underrättelser ingått. Furst Maurokordato använde sedan sex veckor allt, för att förmå de där varande Albanesare att åter affalla från Porten. Enligt bref af d. 10 Oct. bar det lyckats honom, att tillvägabringa denna viktiga händelse. Albaneserne äro redan i full restning emot Paschan af Arta, som redan förrut blifvit slagen af Maurokordato; de hafta tillfångatagit hans harem och familj i Vrione, och vilja icke erkänna hans brorson, som han utnämnt till Pascha i Berat. Paschan har inneslutit sig i Arta, och är omringad af Albaneserne. Paschan skall härpå hafta tillbjudit

Furst Maurokordato ett stillstånd. — Skeppare underrättelser från Constantinopel af d. 18 Oct. säga, att den stora turkiska flottan ankommit uti ganska uselt tillstånd inom Dardanellernas slott från sitt fäg till Morea. Från Constantinopel skrifves man under d. 25 Oct.: "Annun alltid är det tyst öfver angelägenheterna i Morea. Ottomaniska finanserna halva åter erhållit eu ny stöt. Eu sedan fyra dagar utlärdat storherrlig firman förhöjer det nya, för två månader sedan slagna myntet, som gick för 10 piaster, till 12 piaster. Man försäkrar här, att öcu Candia gifvit sig till Grekerne. Furstarne i Moldau och Wallachiet halva livar och eu hitsändt sin son, såsom ett slage gisslan. Man taler om Fransyska ministern Latour-Maubourga snara afsexa,

Spanien. Tidningen Universal innehåller rörande Hr. Paredes följande kungörelse, som visar, att han aldeles icke såsom man trott, blifvit afslatt från sitt Fiscalembete: "Don Juan de Paredes, har, såsom bekant är, i sin egenskap af militärdomare i Madrid, fått sig updraget ransakningen öfver militärconspirationen d. 7 Juli emot konungens constituerella myndighet. Den noga uppmärksamhet, sou han är nödsakad använda på denna sak, tillåter honom icke, att uppsylla de andra pligterna af sitt embete, hvarsöre generalcapitelen på Don J. de Paredes' anhållan updragit dem åt plats-adjuncten, hvilken de angå. Till följd häraf blifva; så länge Don Paredes domare-göromål-fortsara, och att räkna från d. 6, detaljerna med militär-posterna, likosom förr, updragne åt kapitens-adjuncten D. Zephirino de la Dalres; o. s. v. — Trappisten har afslittit följande karakteristiska skrifvelse till staden Barbastro: Bereden mig tills i morgon kl. 4 est. midd. 4000 rationer bröd och kött och 250 korn. Gören j det icke, skall skulden falla på dem som underlåta att hålla det i beredskap, och länder er till underrättelse, att om vid min ankomst några trupper skulle befina sig i staden, måste de ut och släss, för att icke utsätta henne för någon fara, I vidrigt fall skall jag antända alla byggnader, undantagande templet, med Guds hjelp, ty jag ser hans hand beredd att hjälpa vår rättvisa sak. Jag läter eder veta att jag i Balaguer har 19.000 gevär med därtillhörande kruthorn och ammunition, för att sätta hela Aragonien i resning. Och skulle Calvins, Rousseaus och Luthers försvarare komma ända till Barbastro, så ut med dem, för att mäta sig med den arne skygglappen, Trappisten, sin högtäckade moders, kyrkans försvarare. Således hop-

pas jag, att denna uppsatta stads innevänare icke skola underlåta att lyda, ty det är icke jag, som så befaller er, J Jesu Christi barn! utan det är vår evige Fader, som J ären skyldige, att af lydnad offra icke blott ett liv eller ett enda offer, utan alla, som den samme begynnelse och ändlöse Guden och Fadern här kunnat och kan skapa. Nej, nej, Evangelii lagar äro icke dagens lagar, J sen det väl. Menen J, att Gud ändrat sig, såsom Makkabeerne? Är han den samme Guden ännu? Hvad svaren J? Ja, edra ögon äro de bäste vittnen; de harva sett det på kretsen Barbastros slagfält. Viljen J förneka hvad J sett? 130 Jesu Christi krigare, hvilka fullkomligen slagit dem, som J-veten? Där före varnar jag eder å nyo; sägen de nationales förman att han drager försorg att det blifver uträttadt, som här osvan står skrifvet, och icke sätter er i fara. -- På årens fält d. 23. Oct. 1822. Frai Antonio Trapense." -- Det bekräftar sig, att återstoden af troshären efter nederlaget vid Los Arcos åter församlade sig i Erro- och Roncal-dalarne vid Irati under Inanito och Santos Ladron. General C. O'Donnell har verkligen från Urgel erhållit besättning, att övertaga besätlet i Navarra, äfven som Quesada blifvit utnämnd till general kapiten i provinserna Biscaya, Alava och Guipuzcoa. -- Troshärens ansörre i Bayonne erhöllt nyligen en remiss af 953,000 f:s i Guld från Paris.

Frankrike. Truppermarscherna till Pyreneerna fortifara. Som så många rojalistiska candidater blifvit valde till deputerade, så framkommer nu i dagen ett stort antal hittills tämligen okända namn, äfven som af deputerade från 1815. I Nièvre departementet har Hr. Hyde de Neuville med en pluralitet af 42 röster öfver Hr. Bogue de Faye (grefve de Serres vän) blifvit vald till secreter i vallecollegium. Hr. B. Constant har icke äter blifvit vald i Sarthe-departementet; men Hr. Keratri har i Brest behållit överhanden. Ösverstarne Fabvier och Dentzel skola inställas för correctionsdomstolen, emedan de äro anklagade, att hafva belåt förhjälpa de syra i Rochelska saken dömda peroner att fly ur Bicetre. Hr. Lafittes klagan emot Hr. Mangin har d. 4 November blifvit avgiven till domstolen i Poitiers. D. 12, 13 och 14 har Hr. Constants sak förevarit vid correctionsdomstolen; på den senare dagen höll Hr. Constant ett långt märkvärdigt tal. Saken skall avgöras d. 19. -- Markis de la Fayette har i Meaux blifvit vald till deputerad med 169 röster, emot Hr. Ménager, som endast hade 155.

Italien. Från Verona heter det under den 6 November: Här cirkulerar innehållet af en utaf Frankrike i afseende på Spanien afgiven note, hvari förekommer: "Frankrike, som respecceras spanska monarkiens oafhängighet, är icke desto mindre förligat att förklara, att, lika som Konung Carl IV år 1792 liggigt belijertat de förföljelser, för hvilka den dygdige Ludvik XVI då var blottställd, till den grad, att Spanien, sedan det förgäves försökt vänliga medel, invecklat Frankrike i krig, Frankrike till följd af det gifna exemplet, håller det för öfverensstämmande med sin värdighet och den emellan de över begge staterne regerande monarkers blodsförvandtskapen, att i nöd-fall mellankomma med vapnets makt, i den händelse, något ondt skulle tillfogas konungen eller prinsarne. — Man försäkrar, att ett gymnasie afgörande skall följa på den gjorda anhållan, att lämna tillträde för tvänne helleniska deputerade på Congressen, och att detta beslut skall officiellt meddelas Porten under inbjudande, att likaledes afsända en befullmäktigad till congressen i afseende på afhandlandet af de östliga angelägenheterna.

Utbrotten af Vestvius hade aldeles upphört den 27 October, och vulkanen utkastade endast ännu en mängd aska; men häftiga regnskurar hade renat atmosfären och jorden. De utkastade vulcaanska ämnena öfverstego denna gången askan gauska mycket i quantitet. Emellan Resina och tornet Annunziata tillspärrade de nedfallna steinarne aldeles vägen, så att autoriteterna hade nog att göra, att låta upprödja den, hvartill de Österrikiska trupperne äfven tillbjödo sin tjänst. -- Diario di Roma af d. 2 November meddelar den beliga Federns fullkomliga återställning från dess senaste opasslighet. -- Den Spanske ministern Cárneros har icke afrest från Wien till Verona, och är kanske den enda diplomat, som vid monarkeras afresa blifvit qvar i Wien. Han vill där afhöra, om han skall erhålla en inbjudning till congressen, och i detta fall skall han begisva sig dit.

Hennes Maj:ts Hertiginnans af Parma närvoro i Verona skall hafva afseende på de svårigheter, som sätta sig emot verkställandet af hennes allidna gemåls sista vilja, hvaryd hon och hennes son äro så mycket intresserade.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANBERG.

N:o 57.

Stockholmska

1822.

COURJEREN

Thorsdagen den 5 Decenber.

LAGFARENHET.

Utdrag af Kongl. Majts och Rikets Svea Hof-rätts Protocoll, hållt i Stockholm följande dagar är 1822.

Den 10:de Julii.

S. D. Uplästes en vid Över-Skithållare-Embetet för Politie-ärender börjad samt af Stockholms Norra Försts Östra Kämnars-Rätt fulländad och insänd ransakning, med bemälde Räts den 20:de sistledne Junii fäldte utslag öfver E. O. Archlie drängen Lars Lindstén, ställd under tilltal för nidingstöld; uti hvilket mål Kämnars-Rätten sig utlätit, att enär, emot Lindsténs bestri-dande det icke kunnat visas, att den Bancoedel & Två Riksdaler, han onsdags-aftonen den 12:te i nämnde, månad erbjudit Politie-upsynsmännen Johan Jacobson och Anders Lundquist, för att undgå blifva häktad, varit af honom på obehörigt sätt åtkommen, blelse Lindstén från ansvar dorutinnan frikänd, såsom en föld hvaraf berörde sedel, hvilken af bemälte Politie-betjenter blifvit i förvar tagen, skulle tillställas vedorbörande flängvaktmästare för att hållas Lindstén till handa, men deremot och då Lindstén, genom egen af omständigheter styrkt bekännelse ansågs övertygd, att under det han, jemte flere personer, förmiddagen sist omförmälde dag varit syslosalt med flyttning af sockerfat från Grosshandels-Bolaget Clementssons & Comp. vid Nybrogatan belägna Socker- och Porter-magazin, för att i anseende till den nära derinvid då timade värdeld till ett fån elden mera aflägse ställe undanföras, bafva i berörde magazin olösigen tillgrift och därifrån dels uti sina påhängda byxor och dels uti rockfickan bortsört en i magazinet löst liggande mindre sockertopp och tvåne bitar socker, som, tillsammans vägande fem och tre quart skålpond och värderadt till En Riksdaler syratiolyra sk. Bancoedlar, sedermora blifvit sterfäldt, samt Lindstén icke ens föreburit, mindre styrkt, det han haft för afsikt sockret till ägaren öfverläuina, utan Lindsténs uppsåt att det samma behålla fast mera vere ådogalagt så väl genom det besynnerliga och misstänkta sätt, att en del utaf sockret, uti byxorna undandölja, såsom och

genom hans försök, churn fruktloöst, att genom era bjudande af penningar vid den af Politie-betjeningsen vid den å Lindstén anställda visitation, ytterligare trygga sin obehöriga åtkomst af sockret, därframtan Lindstén icke bestript, det han ju kant anledningen till sockerfatens förande från Magazinet, nemtigen deras bergande undan värdelen, dömdes, med åberopande af 42 Cap. 2 §. Missgernings-Balken, Lindstén såsom den der stulit då värdelå åkommit och trängt, att sig sjelf till stress, och andra till vrnagel mista livet och varda hängd,

I sammanhang härmed lästes de besvär Lindstén emot Kämnarslåtternas ovanberörde Utslag anstört, och som han deri antyddit att i närvaro af Bolaget Clementsson Weijlandt & Comp. inför Kongl. HofRätten blifva hörd sonit nämnde bolag uti en den 8 i denna månad ingivne skrift bland annat, andragit, att Lindstén, under den tid, han på förmiddagen den 12 sistledne Junii arbetat med sockersats utförande från bolagets på Nybrogatan belägna magazin, icke kunnat tillgripa de fem och tre quart skålpond socker, som upsynsmännen Jacobsson och Lundquist hos honom funnit, emedan icl. något löst socker i berörde magazin dä varit förvaradt och de utförde sockerkärlen befurnits alla orubrade hvaremot det förefölje Bolaget troligt att Lindstén samma dags aftenstund kl. nio gjort tillgreppet uti ett innanföre magazinet varande contoir, der han förr på dagen icke varit inne; alltså beslöt Kongl. HofRätten att höra ej mindre åklagaren i målet tillförordnade Stadsfiskalen Johan G. Fredholm, än målsäganderne och Lindstén, af hvilka de trene sistnämnde skulle kallas att kloekan ellova i morgon förmiddag inför Kongl. HofRätten personligen sig insinna och Lindstén från Smedjegårdshäktet requireras till inställelse & besagde tid.

Den 11:te Julii.

S. D. Anmälades att tillförordnade Stads-Fiskalen Fredholm, Grosshandlanderne Clémentsson och Weijlandt samt E. O. Archlie drängen Lindstén voro i Kongl. Hof Rättens förmak tillstådes, hvarföre Kongl. Hof-rätten lät dem förekomma, dä Lindstén, tillfrågad om tiden när och stället hvaravest han erhållit ifrågavarande sockret, förklarade:

att han onsdagen den 12:te sistlidne Junii klockan tre quart till nio om astonen tillgripit det uti ett innanföre Bolaget Weijlandts & Comp. Magazin vid nybrogatan varande contoir, dit han ingått för att emottaga afslöning för det arbete, han den dagen åt Bolaget förrättat, och att han icke vid Kämnars-Rätten aflagt annan bekännelse, än denna, men häruti i anseende till dess ordförandes hastighet blifvit missförstådd.

Sedan härefter så väl Lindsténs besvär, som Clementssons och Weijlandts skrift blifvit upfläste och af dem åberopade, yttrade tillsförordnade Stadsfiskalen Fredholm, att han vid detta så oförmodadt uplysta förhållande, hvars verklighet, såsom af mälsäganderne styrkt, han icke ägde anledning betvisa, likväl singe erinra, att väldelen icke var helt och hållt släckt klockan tre quart till nio om astonen den 12:te sistlidne Junii, emedan klämning då ännu fortsarit, men Clementsson och Weijlandt svarade häruppå, att tio och minst åtta timman före dentiden all fara upphört i afseende å deras Magazin.

Anklagärne och mälsäganderne strädde och Lindstén skulle till Smedjegårds-häktet återföras, hvarom vaktens förständigades.

Härefter tog Kongl. Hof-Rätten målet i öfvervägande; och

Resolverade:

Som, genou hvad vid förhör inför Kongl. Hof-Rätten emellan Actor i målet tillsförordnade Stadsfiskalen Fredholm, mälsäganderne Clementsson och Weijlandt samt den tilltalade Lars Lindstén blifvit anfördt och obestridt lämnadt, uppkist är, att ofvanberörde fem och tre quart skålpond socker icke, på sätt ransöknings-protocollet utvisar, förmiddagen den 12:te sistlidne Junii tillgripits uti det Magazin, derifrån bemälte bolag, af farhåga för den i grauståpet då uppkonuna väldet, lätit åtskilliga sockersat bortsöra, utan först om astoden samma dag omkring klockan nio, sedan all fara för Bolagets egendom ansetts hafva minst åtta timmar fört upphört, blifvit uti ett Contoirs-rum, där Lindstén förr på dagen icke varit inne, af honom olofligen tagna och ej utgjort någon del af det undan faran bergade gods, alltså och enrör anledning icke förekommit att Lindstén tillgripit ofvanberörde Tysriksdalersedel, prölvade, med upphåvande af Kämnars-Rättens Utslag, Kongl. Hof-Rätten, i förmåga af 4: Capitet Missgernings-Balken och Kongl. Förordningen den 23 Mars 1807, rättvist, det skall Lindstén, såsom förvunnen att hafva försvyat snart till värde af En Rl. 44 sk. Banco, böta hal-

va beloppet deraf med fyrafiosex skillingar banco samt uti Sacristian i Jacobs församlings kyrka enskilt skrif och aflösning undergå.

År och dagar förutskrifne stå.

På Befallning,
M. C. MANDELGREN.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Constantinopel skrifver man, att coursen, som efter den senaste mynt-reductio nen calculerades till 180 Para, likväl icke fallit längre än till 153. Men handel och vandel stå stilla på alla sidor, och förskräckelse intager Frankerna för framtiden. Man ser af alla Portens beslut, att dess skatt är uttömd och att förlägenheten tilltager dag från dag. Lugnet har emedertid blifvit bibehållit. Det påstäs, att Chorschid Pascha äfven är utan penningar och att han icke mer kan betala sina trupper. — Underrättelser ända till d. 28 Oct. från Arkipelagen berätta, att Grekerne från hamnen vid Damiette i Egypten uttagit fyra Turkiska fartyg. Man räknar värdet af de där på befintliga varor till 260,000 Spaniska piaster. Vid Milos hade Grekerne horttagit en med vapen och ammunition till Constantinopel bestämd brig. — Med mycken sorgfällighet vaka de däröver, att det icke må lyckas främmande fartyg, att försé Napoli i Romania med lissmedel, och man hoppades, att denna fästning utan sådan hjelp snart måste frivilligt gifva sig. — I Marseille har man underrättelse, att Turkiska flottan i första häften af Oct. visat sig i närheten af Chios och vid kosten af mindre Asien intagit irisk provision. Man ville däraf sluta, att hou ännu icke ämnade återvända till Dardauellierna, utan skulle breukas till någon ny expedition emot en ö i Arkipelagen. I synnerhet var fråga om ett anfall emot ön Samos; likväl hadde det vid medlet af Oct. ännu icke ägt rum. Många tro äfven, att man endast utspridde dessa rykten i afsikt, att hilla Turkiska folket i spänning, och icke föranleda allt för stor nedslagenhet, som verkligen enligt öfverensstämmende underrättelser afde Fransmän, som uppehållit sig i Levanten, nästan allmänt inträdt i stället för det förra öfvermodet. Endast Constantinopel gör ett undantag; man har där hittills icke antagit något moderatare system i aelseende på de utländska ministrarnas rättsätiga reclamtioner. Desse hafva till större delen med

mycken värvie lagt sig ut för sina landsmän, och
fordrat afskaffandet af det mångfaldiga förttryck,
hvaröver de besvärta sig. Endast engelska legationen
har varit lycklig i sina reclamationer. Skeppsfarten
på Svarta havet och rörelsen med där va-
rande ryska hamnar äro Turkarne ett törne i ö-
gat, och de söka, att på allt sätt lägga hinder i vä-
gen därför.

Spanien. Cortes hafva redan erhållit officiell
underrättelse om Balaguers intagande af general
Mina. Generalen hade erhållit förstärkningar från
alla sidor, och 10 Millioner Realer af sista året.
Den namnkunnege Merino har efter sitt neder-
lag, jemte tio af sina kamrater, blifvit till fän-
gatagen i Segulveda. General Morillo ankom d.
4 November till Madrid och begaf sig genast i fän-
gelse. — Troshären skall i sina trenue dalar åter
utgöra 1500 man till fot och hundrade ryttare.
General C. O'Donnell afreste d. 12 November
från Bayonne, för att övertaga befälet. Han skall
hafva medtagit en krigskassa af 1,200,000 fcs och
mera har blifvit honom lovardt. Man läser redan
general O'Donnells proclamation till Navarreserne.
Den är af följande innehåll: "Kontogarikets re-
gentskap, hvilket I syurit att lyda, och hvilket J
erkänner såsom den högsta regeringen under vår
högälskade konungs fängenskap, befaller mig, att
ställa mig i spetsen för erder, för att leda edert
prövade mod och edra benödanden till det enda
målet för alla goda och redeliga Spaniorer, nämli-
gen: Återställandet af våra fäders religion, som är
förnedrad och smädad, till all den glans, som hon
visade ibland en genom sin katolicismus med
så mycken rätt berömd nation; vår fängne Kon-
ungs återställande till fritt åtutjutande och fri
utlösning af de rättigheter, som monarkiens
grundlagar gisva honom; de fredälskande Spa-
niörernas återställande till den anna friheten,
byiken de beröfvat dem, som utgilva sig för
dess ifrigaste försvarare. I öfverensstämmelse med
er Junta har jag vidtagit nödiga medel, att afhjel-
pa edra mäst trängande behof, och hoppas, att inom
kort se frukten af våra sörnulösa nättier. Vi föra
ett mödosamt krig, kanske mindre i anseende till
de faror för hvilka vi mäste utsätta oss, än för de
privations, vi äro tvunagne, att underkasta oss.
Eder general skall med er trotsa farorna och med
glädje dela alla besvärligheter. Åra och pligt sko-
la alltid leda hans upförande; och han skall bliiva
trogen till slutet af sin bana. Jag upmanar eder
icke, att med lugn betrakta farorna, att med tål-
mod fördraga mödorna, ty det skulle vara, att

skymfa edert sō osta beprövade mod och er så
klart ådagalagde isver för den rättvisaste af alla so-
ker. Jag anbefaller eder endast ordning och krigs-
lyndad, ty utan dessa äro äfven de tapprades be-
mötanden förgäves. Jag anbefaller eder vörnad,
förtroende och undergisvenhet emot edra anförare,
den största mätta och enighet ibland folket, där
våra härrar komma att uppehålla sig, för att visa,
att edra känslor af rättskaffenhet icke står att före-
na med ett försarande, som är ovärdigt en tapper
soldat och framför alit en det Spanska namnet
värdig soldat. — Emot våra fiender skall vårt op-
förande svara till deras emot oss. Jag har för af-
sigt, att handla såsom en chef, som, utan att sluta
sitt hjerta för menskligtons kraf, så mycket han
förmår, söker mildra de rysligheter. Hvilka kriget
nödvändigt mediör. Tanken, att det blod, som flyter
på slagfälten, till största delen är föledda meaniskors
och våra bröders blod, måste föra oss till ett ädelt med-
lidande; detta är det uppförande, som jag föreskrifver er.
Men om våra fiender förtära att icke gisva pardon
st de rojalistiske fängarne, som falla i deras händer,
eller genom domstolarne åtgärd mörda dem,
så vilja vi göra detsamma. Vi skola göra det med
afsky och vedervilja, men den heliga oels rättvisa
sakens intresse för hvilken vi strida, fordrar det
nödvändigt, så väl som den förskräckliga, men icke
mindre väl grundade vedergällningsrätten. — Na-
varreser! eder fängne Konungs frihet är i edra händer.
Spanien läster sina ögon på eder och er mod,
och bereder sig att efterfölja det. Hela Europa
beundrar er. Hvilken upmuntran för edra
ärla hjertan! Den general, som har den äran att
cosamendera så tappra krigare, skall antingen föra
dem till segera eller med beröm falla i edra ledar."

Frankrike. Den 18 November utbredder sig
i Paris det rykte att en kosmopolitisk speculant,
hvars kurirer betäcka alla Europas landsvägar, ha-
de från Verona erhållit gynnande underrättelser
för fiden; man trodde sig märka, att upköp sked-
de för hans räkning, och gensat stego sonderna.
Från många håll uprepades ännu den 21, att alla
vore sluttat, att congressen inskränkte sig till de
italienska angelägenheterna, men överbinnade Spa-
nién åt sig sjelf, med den förklaring, att den icke
ville blanda sig i de stridigheter, som möjigen
kunde uppstå emellan detta land och Frankrike. Men
snæst utspridde viss diplomatiens och laireurer
allideles motsatsen: man gick till och med så långt, att
man antog, att regentskapet i Urgel blifvit erkändt,
utom af England, och att Hr. Ouvrards d. 17 skeda-
da afresa från Paris till Verona stod i samman-

hong härgned. Anteligen kl. 8 om astonen samma dag sade man, att en just då från Verona ankommen Kejserlig Rysk Adjutant medfört den underrättelse, att monarkerne bestämdt vägrade hvarje inblandning i Spanska angelägenheterna och hvarje mellankonist emellan Spanien och Frankrike. — Namnen på arrondisements-collegiernas deputerade äro nu alla bekanta. Af 51 alt välja har oppositionen endast erhållit 6, eller 7, om man vill hänvisa Hr. Manuels dubbla val i anslag. Procesen emot Hr. Constant för dess skrifsvelse emot underprefecten i Sömmur förekommer åter först d. 27 Nov. Förskrifvelsen emot Hr. Mangiu har han d. 19 Nov. blifvit dömd af correctionsdomstolen, men mycket lindrigare, än man först sagt, nämligen till en månads fängelse och 500 s:es pligt, confiscation af dess skrift, och kostnaderna. Utgifyaren af Courier des spectacles har blifvit dömd till tre månaders fängelse för gäckande af Franska Akademien (han hade kallat abbé Fraissinons val till ledamot löjligt) såsom en corps constitué.

Italien. Från Verona berättas det under d. 9 November, att Lord Wellington efter en kurirs ankomst för 10 eller 12 dagar sedan bivistar alla konferencier. Kejsaren af Ryssland torde så mycket tidigare afresa, som han tänker att ännu dröja någon tid i Warschau. Man träffar anstalter om förskaffande af logis för en ny engelsk fullmäktig (sannolikt sir H. Wellesley). Man påstår ännu att kungen af Bayern jemte grefve Rechberg väntas till congressen. Sedan några dagar hafva de fem makternas ministrars konferenser mycket tilltagit. — Enligt de nyaste underrättelserna från Neapel hade Vesuvius under alla de sista dagarna af October ständigt nikastat slagg, aska och rök. Som det d. 27 och 28 regnadt tämligen starkt, så var hela kringliggande trakten betäckt med ett lerlager, som uppkommit genom regnvattnets blandning med askan. "Vesuvius själf, heter det i ett bref från Neapel d. 1 November, är icke mer att igenkänna, Halliten af dess östa käglar har försyrunnit. Besynnerligt nog är det, att Vesuvii förminkning i den neapolitanska tidningarna alldeles blifvit förbigågon, då den lika giiver det giltigaste besjet för explosionens hälftighet. Den i lusten sprängda eller instörtade äre delen af käglan kan, ringa räknadt, utgöra 30 famnar. Kratern är ännu icke tillgänglig. Den 13 October återkom Sir Thomas Maitland med sin suite till Corfu.

Norra Förenade Amerika. Från Philadelphia skiljer man under d. 9 October: Vår

Aurora upptager illa, att alla tidningar strida med hvarandra öfver den tillkommande presidenten, och att otaliga ränker och intriger i anledning därav försörjas, då likväl ännu tre hela år skola förbigå, innan Hr. Monroe anträder. Därvid heter det: "Frågan är icke i allmänhet, hvem som är den värdigaste, utan: Hvar han är hemma? Om han är en östlig, vestlig eller sydlig man?" I staden Newyork har homull detta år kommit till mognad. Frökornen planterades d. 23 April och de mogna blysorna afplökades d. 10 Juli. Boston Statesman af d. 20 Sept. säger: "Från Salem afgår en laddning spannmål till Virginien. Detta läter i sanning såsom att föra stenkohl till Newcastle; emedertid har den grusliga forkan detta är i Virginien och den därav uppkomna felskördens denna gång updrifvit sadespriserna där högre, än de stått här." Häftiga regnskurar med de inträdda equinoctialsstormarne hafva sedermera ändligen afskylt det amerikanska överlandet, men beklagligen ännu icke gjort på gula febern i Newyork. Likasom i Tyskland fältmossen, så hafva vid Ohio ekorrarne detta år förstört grödan; de ödelades i myriader. I de allmänt så sunda staterne Virginien och Maryland grad. Projectet att stifta en allmän stor frimurare-loge för de förenade staterne har icke blifvit antaget af de serskilta staternes alla stora loger. — Enligt underrättelser från Mexico ända till slutet af Augusti hade flera så stränga edict af den nye kejsaren utkommit, att de kunde anses såsom en suspension af alla lagar, och således väl möste vara förantedda af stora svårigheter i hans belägenhet. En tidung från Neworleans uttrycker sig däröver på följande sätt: "Iturbides tyranni har uppnått den högsta spetsen. De, som misshaga honom, försyinna dagligen, man vet icke huru. Det republikańska partiet albdar tiden. Trupperne blifva icke betalda, och äro missnöjda."

Westindien. I begynnelsen af September ankom till Barthleemi en såsom loishåt byggd skonert under amerikansk flagga från Baltimore, comenderad af en Irlandare, Goold, och snart följdig under Goolds befäl. Han köpte därpå af en upbiagt dit under nederländsk flagga, men hvilken svenska guvernören hade listit sequestrera och försälja såsom örättmäktig pris.

STOCKHOLM,

Tryckt hos ELMÉN och GRANERÉ,

COURTENSA

Mittagen den 9 December.

LAGFARENHEIT.

(Forts. från N:o 57.)

Vi kunnat ej tillbakahålla några betraktelser öfver det i sista nummer införda document.

Det måtte verkligen vara supponant att för ett brott först dömas till galgen och sedan till 45 skillingars böter, och NB. dömas, icke genom nåd till straffet så betydlingen nedslatt. Bide den, som får två sådana domar öfver sig, och den, som betraktar handelsernas geng, måste göra sig ett besynnerligt begrepp om rättvisan och nästan vara ursäktad, om han viser sig med lika trygghet kunna kasta ned hämningar om lif och valard som överlevnads dom är en domstol. Hela handelsen med Lindström är sådan, att om man blott betraktade den, utan att bestyrka den med handlingar, skulle berättelsen utskriftas såsom en clak saga.

Det var en lycklig händelse som räddade den brottslige, den handelsen nödig, att Bir-Clementson och Wetzlandt blevo underrättade om domen, och att de, som just genom brottet voro förfärmede och således minst borde anses intresserade i den dömdes räddande, likväl blevo mitiskt verksamma för detta ändamål. Överdomstolen ägde att lita på underdomstolens ransakning; och då man kan supponera såsom ganska troligt, att den dömdes, enfaldig och oerfarbar i lagen, icke ur ett längre skele kunde deducera sin oskuld till ett brott, som var döden värd, utan blott sökanad; för även såsom ej omöjligt antagas, att överdomstolen kunde hafta, i förhållande på riktigheten af underhållens ransakningsprotocoll, helt enkelt stodfاست dödsdomen. En händelse var det, att överdomstolen kom att förlägga en ransakning, hvilket ej är dess skyldighet. En händelse var det, att brottet blifvit begånget och första domen fällt på det ställe, där överdomstolen sitter. En händelse var det, att mälsäganderne i lid blivo underrättade om dödsdomen och intresserade sig för den dömdes räddning. Om samma underdomstol hade funnit 50 mil från Stockholm, om brottet blifvit under dess domvärje begånget; om mälsäganderne ej funnits på stället; så hade dödsdomen tro-

ligen blifvit fastställt eller åminstone den tilltalade de fått i längliga tider malma i fängelse. Det är således real af en slump, eller en hel rad af lyckliga tillfälligheter att underdomstolen (Stockholms Norra Första östra KammerRätt, under Mr. Rådmannen Steubergs presidium) icke gjort sig skyldig till ett juridiskt word, genom sin brådskaunda och oallständiga ransakning och sin därpå grundade dom. Men foreställer sig lätt, hvilken rong elnärpen intager bland de omständigheter, som kunnat ursäkta en domstol, för dylikt förfarande.

Allmänna lagen säger i 4 Cap. 12 §. Rätten gängs hukum: "Faller domare urit, dorp af appenes bat, värde löshet, eller oförstånd, miste embetet alldeles, eller till viss tid eller bote med penningar till freskillet, alk efter ovanrämligheten och tylle offentskala. Gif han i heta uppräteliga, q: hat och avilja, eller för vänskap, eller miste och vinsning; miste embetet och bl. det aldrig åter, gälede och skades, och muta gånge till the fottiges." Nu kan så hända, att någor genom sådan ryking domar miste lif eller hära varde domaren för ihemsina sin ondsko och arghet, ejelt straffad till lifslöser ära?"

Hof Rättens ransakning och utslag visar tydligt, att ganska visstliga trädor blifvit af Kammer-Rättens alldeles glomda och åsidosatta. — Trädor, hvorpå sakens utgång egentligen berörde, såsom den tiden, då smittret skedde, om färra för eldsvåda då var orbi eller icke, för det har, där det skedde o. s. v. Endigt Kammer-Rättens sommariska process och actörer, ända i Hof Rättens fortsatta, påstående, skulle hvarje stöd eller smitteri, förfövat hvar som bådast den 12 Junii 1821. Kunna beläggas med dödsstraff. Hvad namn skall man gifva åt ett sådant förfarande, där de viktigaste färor, hvorpå sakens utgång beror, alldeles åsidosättas? Om detta blott kallas Värdelöshet, torde man verkligen ha vr givit det ett ganska undrigt namn. Man kan icke lått försäkra, hvad det betyder att icke värda sig om upptäckande af de facts, hvorpå domen skall grundas. Ett bland de inflyudsakligaste facts här var väl: om sara för eldsvåda fanns, eller af ägarne ansägs finnas, för de

Göter, som stulosz om dessa saker varo under väckning eller i behof af väckning, idt de stulosz. Den enklaste utvägen att utröna sådant, hade varit att höra ägare eller någon som därmed kunde lemnas bestämd upplysning. Men om något dikt. har Kämmers-Rätteus icke vårdat sig. Vi halva kallat proceduren *sursumarisk*, och vurdes halva därtill hafské.

I det citerade lagrummet ekes sionas en o-
fullständighet. Det säger blott, att domaren, i fall genoms hänsynliga dom, någon missthi eller års, skall straffas till hufvudstraff åra för sin ondska och arghet enemligum om han uppsättigga fall den vränga domen. Om någon sköld-mista h. eller åra, för domarens värdslöshets skull, slpper denne däremot med blotta förlusten af embedet. Men han skall tylla alla eeskadaf, och haue tillgåv der, däcvis mänskliga har misrat livet?

Kom ett frivilsmål öfver denne paragraf. Att domaren mindre rädevarde, i fall han fälle en o-
fullt följddom, som blifvit ändrad, än i fall han
dome räkar att äga beständ. Hans handling synes
vila vara like straffbar i båda fallet. Lagen säger
dock. Nu kan s. s. hända, och befryr därigenom
den vrängvise domaren från straff, i fall blott en
överräte, utan att hans förskyllan, ser nogare in
i saken och över andu kastar domen och gör rätt.
Denna frivilsmål må de lugnklo lösas.

På drittet ord om Actorer. Om dom gör
muri sig det begrepp, att de skola söka offorska
gångbanen, antingen denne länder till den an-
klagades friande eller fallande; att de då blott var-
digt upplysa sitt kalle, nä de, i enlighet m d hvad
de genom en opartisk förd rämskning kunnen ut-
forma, göra sina påståenden, men icke då de, s. s.
som hätska vederhövom, blott forska efter hvad
som kan fälla den anklagade och, med eller utan
skäl, söka s. s. honom fällid. Denne opartiskhet hos en
en Actör är i symmetri nödig, i ett land där den
anklagade icke har advocat till sitt försvar.

Man har däremot sett actorer, som, af falskt
boende om sin bestämmelac eller af en medfödd
bönelse, handla s. s. om den anklagadens förlöjare,
söka att snärja honom med alla möjliga advocationer
ska knep, i sina påståenden blott ansöra, hvad som
kan vara honom till nöd, och slutligen icke
slapp, tag, även sedan den klaraste bevisning och
en opartisk rämskning upplyst om tomheten af de-
sas skil. Och i sista studien vidhålla sina obilliga
påståenden. På detta sätt konna Actorer och Fi-
sacerdot blott anklagades plagnere (i symmetri
om den sions domstolar nog lit särldiga att emon-
siskt och utan noga pröfning fälla) i stället att

vara verktyg till sanningens upptäckande och verk-
liga brotts befrämnde.

UTLÄNDSKA NYHETER.

Turkiet. Från Grekeland skrifver man under
d. 26 Oc : Charschid Pascha har ännu allt jämt sitt
hufvudqvarter i Larissa. Turkarnes hufvud vapen-
plats och huvudsta fästning Thessalonien, där de s. s. ledes
tillförlitligen, om och ieras arde kontra i tillkomlig
ordning, eller blifvit tvungit till retrat, qvarlämna en
tillräcklig besättning, em. s. s. platt. i. i stund, att
länge försvara sig. Charschid hade flera gånger af-
lägnat sig från Larissa och begivit sig till andra
trakter af Thessalonien, dels för att där organisera
nya stridskrafter och monstra några corpser dels
för att träffa dispositioner att hindra ett nytt an-
fall ifrån Epiros, dels för att, enligt il ra uppgifter,
återställa ordningen i denne ganska desorganise-
rade corpser, som begingo många ryskheter, och
med hvilka unnytggarne i Thessalonien därför rå-
kat i hanligendig. Om Grekernas framryckande
från Larissien hade man ingen ting hört. Men
ett förslag a detta slag förbereddes i Epiros,
där Furst Maurokordato i senare tid varit ganska
verksamt, att bilda nya stridskrafter, hvilket även
lyckats honom öfver all väntan. Han har af de
där varande hufvudlinnianen blifvit erkänd s. s. som
deras militära öfverhusvd. Stimstone för ögon-
blicket, och leder deras rörelser. Man vet, att
Maurokordato genom en vid Kalarites och Mer-
zouvo uppfälld corps aldeles albrutit förbindelsen
melan Janina och Larissa, och att förstärkningar
nyligen blifvit tillända denne corps, för att tränga
in i det inre af Thessalen och där förena sig med
den ända till Aflassona frampekte corpsen under
Diamanti. För att förhindra en s. s. asbyrning
af alla communicationer med Macedoniën, har Chor-
schid lount sig förrälatinat s. s. till Klimovo s. s. daude
de förstärkningar han erhållit från Ottomau. Maurokordato sjelf skall med en annan corps åter haft
visat sig för Arta, dit de vid Epiros slagne Turker
tills alltid blifvit tillbakalägne inom deras halfo-
medlande där varande elje erne icke ville allige-
na sig öre fästningarnas fall. Underhållningarna
med de Turkiska befolkningarna i Napoli di Roma-
nia fortsätta, men hundr. hundr. denna fästning icke
givit sig. Enligt tillförlitlig underrättelse från